Ўзбекистон овози

Рўзномага 1918 йилда 21 июнда асос солинган

ЎЗБЕКИСТОН ХАЛҚ ДЕМОКРАТИК ПАРТИЯСИНИНГ ИЖТИМОИЙ-СИЁСИЙ РЎЗНОМАСИ

● Рўзнома: «Иштирокиюн» (1918 — 1920 й.) «Қизил байроқ» (1920 — 1923 й.). «Туркистон» (1923—1924 й). «Қизил Ўзбекистон» (1924—1964 й). «Совет Ўзбекистони» (1964—1991 й.) номи билан чоп этилган, ҳозир «Ўзбекистон овози» (1991 йил 1 сентябрдан) номи билан чиқмоқда.

● № 114 (21. 213) 1992 йил 10 июнь, чоршанба

БАҲОСИ 2 СЎМ.

ҚУРБОН ҲАЙИТИНГИЗ, МУБОРАК!

●Эртага Қурбон ҳайити бошланади. Бу улуғ айём арафасида Ўзбекистон Миллий ахборот агентлиги мухбири Мовароуннаҳр мусулмонлари идорасининг халқаро алоқалар бўлими мудири Ҳожи Абдуллоҳ Исмоил Махдум ўғли билан суҳбатда бўлди.

— Муҳтарам Ҳожи Абдуллоҳ, Сизни Қурбон ҳайити билан қутлаш баробарида эзгу тилакларингизни барча мўмин-мусулмонларга етказиш ниятида ҳузурингизга келдик.

— Бисмиллоҳир роҳманир роҳийм. Аллоҳ субҳонаҳу ва таологa ҳамду санолар бўлсинким, биз мусулмонлар энг буюк байрамларимиздан бири — Қурбон ҳайити кунларига ҳам эсон-омон етиб келдик. Маълумингизким, бу йилги Қурбон ҳайити мусулмонлар учун ғоят қувончли воқеаларга бой кунларда ўтади. Ўлкамиздан тўрт мингдан зиёд мўмин ислом рукнларининг бешинчиси бўлмиш ҳаж фаризасини адо этиш ниятида муқаддас диёрларга жўнаб кетди. Қолаверса, мана иккинчи йилдирки, Президент Ислом Каримов Фармонига кўра, Қурбон ҳайитининг дастлабки куни дам олиб, эмин-эркин байрам қиламиз. Бугун мен Мовароуннаҳр мусулмонлари идораси номидан диёримиз ва қардош юртлардаги муслим биродарларимизни улуғ айём — Қурбон ҳайити (Ийд ул адҳа) билан муборакбод этишдан ўзимизни бағоят бахтиёр ҳис этмоқдаман. Аллоҳ таоло ушбу кунларни қутлуғ этиб, бандаларига баракотини нозил этсин, юртимизни тинч қилсин.

— Тақсир, ўзгача замонлар келди. Сизнингча, дин аҳлининг, умуман, мунаввар инсонларнинг бугунги асосий бурчлари нималардан иборат?

— Аввало, халқимиз олдида турган мақсадлар хусусида сўзласак. Энг олий мақсад шуки, халқимиз, муҳтарам юртдошларимиз ўзларини тезроқ таниб олсалар, иймон-эътиқодга қайтсалар, Ватан тарихи ва аждодлар қолдирган маънавий меросга муносиб эгалик қилсалар. Умидвормизки, бу соҳада диний таълимнинг ҳам ҳиссаси бисёр бўлажак. Иншоаллоҳ, халқимизга шу улуғ мақсадлар йўлида хизмат қилишдан бизлар куч-ғайратимизни асло аямаймиз. Бунинг учун, алҳамдулиллоҳ, бугунги кунда имкониятлар беадад. Ҳозир халқимизнинг ҳиммати, айниқса, баланд. Бу каби ҳиммат ва ажойиб имкониятларни бундан уч-тўрт йил олдинги шароит билан асло қиёс этиб бўлмайди.

— Бу йилги Қурбон ҳайити илк бор Ватан мустақиллиги шароитида ўтаётганини ҳам таъкидласак ярашади...

— Албатта. Мустақил мамлакатнинг дини ҳам мустақил бўлади. Илгари беш вақт намознинг рухсати ҳам Москвадан олинарди. Бугун биз, дин аҳли, ўз диний эҳтиёжларимиз ва муаммоларимизни бевосита мустақил Ўзбекистон ҳукумати билан биргаликда ҳал қилиш имкониятига эга бўлдик. Мана, худога минг қатла шукурки, кейинги уч йил мобайнида диний таълим-тарбия, наширлик ва бошқа соҳаларда катта силжишлар бўлди. Масжид ва мадрасалар сони бир неча баравар кўпайди. Бу ишларнинг барчаси ислом оламида яхши баҳо олмоқда.

Энди, асосий мавзуга қайтадиган бўлсак, эртага, сизу биз Қурбон ҳайитини байрам қилиб турган пайтимизда, Маккаи Мукаррамада, Арафотда, Муздалифада миллионлаб мусулмонлар ҳаж амалларини бажариб, ибодатларини якунлаб, Минода қурбонликлар қилиб, Мадинаи Мунавварага — ҳазрати Расулиллоҳ равзалари зиёратига шайланиб турган бўладилар. Сизу биз эса, масжидларимизда ийд намозини тантанали тарзда адо этиб, ҳутбаларни тинглаганимиздан сўнг вожиб бўлганларимиз қурбонликлар қилишга ошиқамиз ва бу ҳайит айёмида қўни-қўшниларимизни, қавму қариндошларимизни, юртдошларимизни табриклаб, улар орасидаги муҳтожлар ва етим-есирларга эҳсонлар қиламиз. Беморларни, кексаларни йўқлаб бориб, уларнинг кўнгилларини кўтариш — энг эзгу амаллардандир. Қурбон ҳайитининг қутлуғ жиҳатларидан яна бири шуки, бу айёмда мусулмонлар покиза либосларини кийдилар, бир-бирларига очиқ чеҳра ва алоҳида меҳр билан муносабатда бўладилар, ийд кунларини байрамона хурсандлик билан ўтказадилар.

Фурсат ва имкониятдан фойдаланиб, барча мусулмон биродарларимизни улуғ байрам билан табриклаб, Аллоҳ таолодан уларнинг ҳар қайсиларига рушди ҳидоят, тавфиқ, кишт-корларига боракот, аҳли-аёлларига эминлик тилаб қоламан.

Юртимизни, халқимизни худойи таоло ўз ҳифзи ҳимоятида сақлаб, саодатмандликни насиб этсун. Ассалому алайкум ва раҳматуллоҳу ва баракотуҳу.

Бисмиллоҳир роҳмонир роҳийм

Ўзбекистон Республикаси Президенти, биродаримиз Ислом КАРИМОВ жаноби олийларига!

Ассалому алайкум ва раҳматуллоҳи ва баракотуҳу!

Сиз, Президент жаноби олийлари ва Сизга ҳамроҳ бўлган вакиллар гуруҳининг Саудия Арабистони подшоҳлигига сафаридан кейин ёзган мактубингизни олдик. Мактубингизда шаънимизга изҳор қилинган мўътабар исломий ҳис-туйғулар ва эзгу тилакларингизни биз бениҳоя юксак қадрлаймиз. Сиз ва Сизга ҳамроҳ бўлган биродарларимиз муқаддас диёримизни зиёрат қилганларидан бағоят хушнуд бўлганимизни яна бир карра таъкидлаймиз.

Сиз билан учрашув ва суҳбатлар қалбимизда теран таассурот қолдирди, зеро, Сизнинг муборак зиёратингиз икки қардош мамлакатлар дини, тарихи ва қадриятлари муштараклигининг ёрқин ифодаси бўлди.

Бизга қадрдон мамлакатингиз босиб ўтган бутун тарих мобайнида кўнглимиз сизлар билан бир бўлган. Ҳозирги кунда ўзбек биродарларимизнинг маълум қисми Саудия Арабистони подшоҳлигида истиқомат қилаётгани ҳам ўртамиздаги дўстликка, икки қардош халқнинг ўзаро ҳамкорлигига жонли мисолдир. Мамлакатингизда азалий исломий тарих ва буюк мусулмон алломалари дунёга келган экан, бас, бундан кейин ҳам ўшал муқаддас маслак ва тамойил устувор бўлиб қолажагига ишончимиз комилдир.

Биз эса иймон-эътиқодни басаломат сақлашга қаратилган эзгу мақсадларни рўёбга чиқаришни насиб этган Оллоҳ таологa ҳамду сано ва шукронамизни айтамиз, холос. Аминмизки, мамлакатларимиз ўртасидаги алоқалар Оллоҳнинг иродаси билан ўзаро ҳамкорлигимизни бугун ҳам, келажакда ҳам мустаҳкамлайди.

Оллоҳ таолодан мамлакатларимиз ва муслим халқларимиз равнақи йўлида барчамизга ҳидоят ато этишини сўраймиз.

Мактубимиз ниҳоясида шахсан Сиз жаноби олийларига метиндек сиҳат-саломатлик ва бахт-саодат, қардош ўзбек халқига фаровонлик ва равнақ тилаб қоламиз.

Оллоҳ таоло Сизни ўз паноҳида асрасин!

Икки муқаддас масжид ходими Фаҳд ибн Абдул Азиз ал Сауд, Саудия Арабистони мамлакатининг подшоҳи.

Ар Риёд шаҳри.
1412 ҳижрий йил 24-зу-л-қаъда.
(1992 мелодий йилнинг 26 майи).

ИЗЛАГАН ИМКОН ТОПАР

АНДИЖОН ПИЛЛАСИ

Андижон вилояти пиллакорлари давлатга 4600 тоннадан кўпроқ «кумуш тола» армуғон этиб йиллик режани бажардилар. Бу мўлжалдагидан 150 тонна кўп. Ҳар қути қурт уруғидан 70 килограммдан пилла олинди. Ялпи ҳосилнинг 86 фоизи юқори навларга қабул қилинди.

— Президент Фармонига мувофиқ режалаштирилган пилланинг 25 фоизи ва режадан ташқари топширилган пилланинг ҳаммаси хўжаликлар ихтиёрида қолдирилади, — дейди Андижон вилоят ипакчилик ишлаб чиқариш бирлашмасининг бошлиғи Каримберди Абдураҳмонов, — бу 1,5 минг тоннани ташкил этади. Шаҳрихон ноҳияси карвонбоши бўлди. Улар Андижон хирмонига 670 тонна пилла топшириб, ҳар қути қурт уруғидан 80 килограммдан ҳосил олдилар. Балиқчи, Комсомолобод, Бўз, Марҳамат, Олтинкўл, Андижон, Избоскан, Асака ноҳиялари пиллакорлари ҳам йиллик режани ошириб бажардилар. Ўнлаб илғор хўжаликлар: М. Жалолов номли (Бўз), «Бўстон» (Балиқчи), «Чўлпон» (Андижон) давлат хўжаликлари ҳамда Хўжаобод ипакчилик давлат хўжалиги, Навоий номли (Шаҳрихон), «Коммунизм» (Олтинкўл), Бобур номли (Избоскан), Исанов номли (Жалолқудуқ), М. Тожибоев номли (Марҳамат), «Шарқ ҳақиқати» (Асака) ва бошқа жамоа хўжаликлари пилла тайёрлаш режасининг бажарилишига муносиб ҳисса қўшдилар.

Вилоят заршунослари ялпи пилла ҳосилини 5 минг тоннага етказишмоқчи.

А. ҚУРОНБОЕВ,
«Ўзбекистон овози» мухбири.

Охунбобоев районидаги машҳур полизчи Абдазхон Алигавҳаров номига қўйилган жамоа хўжалигининг пахтакорлари шу кунларда ғўза парваришини қизғин давом эттиришяпти. Айниқса, механизатор Ҳошимжон Маматқулов ишда кўпчиликка ўрнак.

СУРАТДА: Ҳошимжон Маматқулов.

М. САРИМСОҚОВ олган сурат.

Ишчи—бунёдкор, яратувчи

БЎШХОНА ИШХОНАГА АЙЛАНДИ

● Ишчини жаноби олийлари ҳам дейишади. Лекин оддий меҳнаткаш одам бундай баландпарвоз гапларни ёқтирмайди, эриш туюлади. Ундан кўра ишчини яратувчи, бунёдкор одам дейиш сингишлироқ. Яратувчи, бунёдкор иборалари ишчининг бутун фазилатларини ўзида акс эттиради. Шундай қилиб бугундан «Ўзбекистон овози» рўзномаси «ИШЧИ—БУНЁДКОР, ЯРАТУВЧИ» деган рукн остида материаллар бера бошлайди.

Абдусалом Қаҳҳоров аслида кўпчиликка ўхшаган оддий одам. Бироқ юрт бошига қийинчилик тушганда қўл қовуштириб турадиган йигитлардан эмас. Ўзим бўлмасам майлига, лекин халқим бўлсин, дейдиганлардан. Сир эмас, бозор иқтисодиёти меҳнаткаш халқни синовдан ўтказмоқда. Шундай шароитда Абдусалом сингари оддий халқ орасидан чиққан ишчизода йигитлар юртнинг оғирини енгил қилишга, бўшаб ётган дўконларимизни эҳтиёжбоп буюмлар билан тўлдиришга интилишяпти.

Яқинда А. Қаҳҳоров хайрли бир ишга қўл урди. Ўз ташаббуси билан Соктари қишлоғида «Камалак» кичик корхонасини ташкил этди. Ф. Хўжаев номли жамоа хўжалигида фойдаланилмай келинаётган беш хонали бинони ижарага олиб, бу ерга жойнамоз, атлас тўқиш цехлари учун ускуналар ўрнатди. Дастгоҳларни ишга туширишда ташаббускор ёш йигитга наманганлик усталар яқиндан ёрдам беришди. Усталар ҳамкорлиги туфайли қисқа кунда қиз-жувонларга мўлжалланган бўладиган сержило атлас тўқиш ҳам йўлга қўйилди.

Ғиждувон районида А. Қаҳҳоров издошлари кўп. Ишнинг кўзини биладиган маҳаллий йигит-қизлар кичик корхоналар, цех ва филиаллар ташкил этишяпти. Куни кеча йўлга қўйилган «Фазогир» фирмаси, «Саховат», «Мадина», «Жасорат» сингари кичик корхоналар ишчилари ҳам район иқтисодиётини мустаҳкамлашга, қолаверса аҳолининг истеъмол буюмларга бўлган талаб ва эҳтиёжини қондириш ишига баҳоли қудрат ҳисса қўшмоқдалар.

— Кези келганда шуни ҳам айтиб қўяй, — дейди «Камалак» корхонаси раҳбари А. Қаҳҳоров. — Президентимиз Ислом Каримов меҳнаткаш халқ фаровонлигини ошириш ҳақида яхши фармонлар чиқаряпти. Айрим фармонларнинг ижроси маҳаллий раҳбарларнинг ташаббуссизлиги туфайли ўлда-жўлда қолиб кетмоқда. Шундай шароитда биз тегишли фармонлар ижросини бажаришга киришяпмиз. Масалан, ишчиларни ижтимоий ҳимоя қилиш тўғрисида амалий чоралар кўряпмиз. Бизнинг кичик корхонамиз ишлаб топаётган фойдаси эвазига 11 нафар ногиронни ўз оталиғига олиб, моддий маблағ билан таъминлаб турибди.

Д. БАҲРОНОВ,
Бухоро вилояти.

Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Вазирлар Маҳкамасининг қарори

Ш. РАШИДОВ ТАВАЛЛУДИНИНГ 75 ЙИЛЛИГИГА ТАЙЁРГАРЛИК КЎРИШ ВА УНИ ЎТКАЗИШ ҲАҚИДА

ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИ ҚАРОР ҚИЛАДИ

1. Жиззах, Самарқанд, Сирдарё вилоятлари, Тошкент шаҳри меҳнаткашлари, республика ижодкор зиёлилари ва кенг жамоатчиликнинг атоқли давлат арбоби, ёзувчи Шароф Рашидович Рашидов туғилганига 75 йил тўлишини кенг нишонлаш ҳақидаги таклифлари қабул қилинсин.

2. Юбилей комиссиясининг таркиби тасдиқлансин. Комиссия бир ой муддат ичида Ш. Р. Рашидов таваллудининг 75 йиллигига тайёргарлик кўриш ва ўтказиш тадбирларини ишлаб чиқиб, уни бажаришга киришсин.

Вазирлар Маҳкамасининг Раиси
И. КАРИМОВ.

РЕСПУБЛИКА КОНЛАРИ— УНИНГ БОЙЛИГИ

9 июнь куни Тошкентда Ўзбекистон республикаси минерал ресурсларини ўзлаштириш муаммоларига бағишланган халқаро анжуман очилди. Бу кўп олимлар иштирок этаётган илмий учрашувни Ўзбекистон Республикасининг Президенти И. А. Каримовнинг ташаббуси билан республика давлат геология комитети ва бирлашган Швейцария банки ташкил этди.

Анжуманда иштирок этиш учун хориждаги йирик кон-қазилма компанияларининг раҳбарлари келдилар. Уларнинг орасида АҚШдаги «Ньюмонт», «Хомстейк», Жанубий Африка республикасидаги «Англо-Американ» ва «Женмин», Швециядаги «Болиден», Финляндиядаги «Оутокумпу» компаниялари бор. Хорижий фирмаларга биринчи марта Ўзбекистондаги 27 та конга доир умумлаштирилган тарздаги материаллар тақдим этилди. Шу конлар хусусида тайёрланган таклифлар мажмуи республика кон-қазилма концернлари, бирлашмалари, корхоналарининг хорижий фирмалар билан ўзаро манфаатли ҳамкорлигига асос бўлиши назарда тутилмоқда. Қўшма корхоналар барпо этиш ҳамкорликнинг чинакам йўлидир. Ўртага қўйилган таклифларнинг амалга оширилиши ҳозиргача ўзлаштирилган конларда фойдали минералларни қазиб олишни анча кўпайтириш билан бир вақтда янгиларини ишга солишга ҳам ёрдам беради.

Учрашув қатнашчилари ҳузурида Ўзбекистон Республикасининг Президенти И. А. Каримов нутқ сўзлади.

Анжуман ишида республика Бош вазирининг ўринбосарлари Б. Ҳамидов, Қ. Ҳаққулов иштирок этдилар.

(ЎзА).

ШАҲИДЛАР— БАРҲАЁТ

1989 йилнинг 7-8 июнь кунларидаги Қўқон воқеаси чоғида ҳалок бўлганлар хотирасига шаҳардаги «Озодлик» хиёбонида ёдгорлик тоши ўрнатилди. Эл-юрт, адолатли ва фаровон ҳаёт йўлида шаҳид кетганлар хотирасига аталган бу ёдгорлик Ўзбекистон Республикаси Президентининг шахсий маблағи ҳисобига барпо этилди.

Шу муносабат билан кўп минг кишилик митинг ўтказилди. Унда хориждан келган ватандошларимиз ҳам иштирок этди. Ҳар йили шу куни бу ерда шаҳидлар ёди хотирланадиган бўлди.

Митингда Республика Президентининг давлат маслаҳатчиси М. Умурзоқов, Фарғона вилояти ҳокими Ғ. Фозилов қатнашди.

(ЎзА).

● «Ўзбекистон овози»га обуна бўлдингизми?

УМРИМ БЎЙИ ЁЗИЛАМАН

Ҳурматли «Ўзбекистон овози» рўзномасининг таҳририяти!

Сизнинг борлигингизга шукур. Фикримча, ҳозирги мураккаб замонда тартибли рўзномани сизлар чоп этиб турибсизлар. Сизлар меҳрибонликни, муомалани, холисликни, ўз иш маданиятингизни, айни вақтда муштарийга бўлган иззат-икромингизни йўқотмаяпсизлар. Рўзнома саҳифалари фикримга гувоҳ. Ҳамма зарур мавзуларни тушунарли, ҳам беозор ёритмоқдасизлар.

Оллоҳга беназр шукурлар бўлсинки, мен икки маротаба муқаддас Маккаи Мукаррамада бўлиш бахтига муяссар бўлдим. Ҳаж сафари давомида жуда кўп араблар, шунингдек, ҳамюртларимиз билан учрашдим. Уларнинг ҳаёти, турмуши билан яқиндан танишдим.

Шу нарсага амин бўлдимки, у ердагилар бир-бирига жуда меҳрибон, ғамхўр, иззатини ўрнига қўйишни яхши кўрадиган одамлар экан. Шу билан бирга ҳалол меҳнат қилишади. Яхши билан ёмоннинг, фойда билан зиённинг фарқига боришади. Фақат ўзини ўйламай юртининг, ватандошларининг ҳам ғамини ейди.

Шунинг учун ҳам мазкур юрт бойиб, одамлари тобора фаровон ҳаёт кечиришаётир. Мен ўйлайманки, бизнинг Ўзбекистонимиз ҳам яқин келажакда ҳар томонлама тараққий этган давлатлар қаторидан ўрин олади. Бунинг учун, аввало, халқимизнинг имонли, эътиқодли, меҳнаткаш бўлишини таъминлашимиз лозим. «Ўзбекистон овози» рўзномаси ана шу эзгу мақсад йўлида катта ҳаракатлар қиляпти.

Менимча, энг покиза, одил, имонли, вазмин газета шу! Мен унинг нархидан қатъи назар умрим охиригача ёзиламан. Фарзандларимга ҳам шуни даъват этаман. Куни кеча «Ўзбекистон овози» рўзномасига иккинчи ярим йил учун обуна бўлдим.

Тўғри, унинг нархи аввалига нисбатан анча кўтарилган. Аммо, ҳозирги шароитда ниманинг баҳоси ошмади? Арзимаган пул деб, бизга энг ишончли манбалар орқали маълумот бериб турган, мамлакатимиздаги ва жаҳондаги воқеалардан хабардор қилаётган, маънавий озиқ бераётган рўзномадан бебаҳра қолмайлик. Мен барча ҳамюртларимни «Ўзбекистон овози»га обуна бўлишга чақираман.

Фурсатдан фойдаланиб, лимончилик хўжалиги жамоасининг ҳаммаси якдиллик билан рўзномага обуна бўлганликларини маълум қиламан.

Зайниддин ҳожи ФАХРИДДИНОВ,
Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясининг фахрий академиги, халқ селекционери.

● Воронеждан мактуб

ЎЗБЕКИСТОННИ СОҒИНИБ

(Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмасининг биринчи котиби Жамол КАМОЛга).

Ассалому алайкум, ҳурматли Жамол оға!

Бу мактубни битишга яқинда бизнинг қўлимизга тушиб қолган газета («Ўзбекистон овози») сабаб бўлди. Унда Сизнинг дарбадар ватандошларингиз учун энг муқаддас, энг азиз бўлган шеърингиз — «Ўзлигим турким менинг» босилган эди.

Шеърингиз қўлимизга тушган кун биз учун қандай байрам бўлганини билсангиз эди. Буни таърифлаш учун қалам ожизлик қилади. Уни ҳар биримиз ён дафтаримизга кўчириб, ардоқлаб олиб юрибмиз ва қаерганки қавмларимиз ичига борсак, ҳар бир йиғинда ўқиб бермоқдамиз.

Ушбу нома орқали Сизга Воронеж областининг қишлоқларида яшаётган турклар номидан чин қалбимиздан миннатдорчилик билдирамиз.

Биз, дарбадар ватандошларингиз учун бирор бошпана топилармикан! Чўл зоналаридан бўлса ҳам майли, кўчиб бориб, яшашга тайёрмиз.

Исроил БАҲРИЕВ.

● ХДП бошланғич ташкилотларида

Халқ демократик партияси ўз номига муносиб равишда доимо халқнинг уй-ташвиши билан яшаши зарур. Шу жиҳатдан оладиган бўлсак, бозор иқтисодиёти шароитида аҳолининг ижтимоий ҳимояланишини таъминлаш энг зарур вазифалардан биридир.

ДЕҲҚОН КЎНГЛИ ТЎҚ БЎЛСИН

Хўжалигимиз партия ташкилоти хўжалик бошқаруви билан ҳамкорликда бу долзарб ишга алоҳида эътибор бераётир. Дарвоқе, бу нарсага аввалдан замин яратилган. Бугунги кунда 13 мингга яқин аҳоли бешта замонавий қишлоқда яшайди, хонадонларнинг 85 фоизи табиий газ билан таъминланган, тоза ичимлик сув ҳам етарли.

Маълумки, ХДП Марказий Кенгашининг IV пленумида бошланғич партия ташкилотлари ўз йиғилишларида партия аъзолари бўлган раҳбар ходимларнинг ҳисоботларини эшитиб бориши мақсадга мувофиқ эканлиги таъкидланган эди. Шунга кўра яқинда район партия кенгаши ижроия бюроси йиғилишида хўжалигимиз бошқаруви раиси Ўзбекистон ХДП аъзоси Исмоил Раҳимовнинг иқтисодий ва ижтимоий муаммоларни бартараф этиш, аҳоли турмуш тарзини яхшилаш юзасидан амалга оширилаётган тадбирлар ҳақидаги ҳисоботи тингланди. Қувончлиси шундаки, бюро аъзолари хўжалик бошқаруви ва партия ташкилотининг бу борадаги фаолиятини оммалаштириш юзасидан қарор қабул қилдилар.

Хўш, биз аҳолини ижтимоий ҳимоялаш борасидаги муваффақиятларга қандай эришаяпмиз?

Ютуқларнинг асосий омили бир-биримизни тушунишимиз ва бир-биримизни қўллаб-қувватлашимиздадир. Имкониятларни қидириб топишда, уни амалга оширишда ҳамкорликда иш тутамиз. Битта мисол келтириб ўтмоқчиман. Маълумки алмашлаб экиш ернинг унумдорлигини оширишда катта аҳамиятга эга. Одатда кўпчилик пахта ва беда системасига амал қилади. Идора цех партия ташкилоти аъзолари беда ўрнига дон экиш таклифи билан чиқдилар. Бошқарув раҳбарияти бу таклифни маъқуллади. Натижада ҳар битта колхозчига 300 килограммдан буғдой тарқатилди. Зарур бўлган оилаларга арзон нархда дон сотдик. Шу боис хўжалигимиз меҳнаткашлари ун танқислигига дуч келганлари йўқ.

Бошқарув раиси И. Раҳимовнинг қатъиятлилиги, талабчанлиги туфайли чек системаси ҳам яхши самара бераётир. ХДП бошланғич ташкилоти эса бу усулнинг кенг қулоч ёзиши учун барча чораларни кўраётир. Натижада қўшиб ёзиш деган иллатга йўл қўймаяпмиз.

Ҳозир одамларни тўплаб мажлисбозлик қиладиган давр эмас. Шу боис биз бевосита халқ тадбирларида, яъни тўй ва бошқа маъракаларда тарғибот ишларини кучайтираяпмиз. Кишилар фикрини ўрганиш, улар билан дилдан суҳбат қуриш уларда фаолиятимизга бўлган ишончни оширмоқда. Халқ тадбирларида томошабин сифатида эмас, ташкилотчи бўлиб иштирок этаяпмиз.

Бугунги кунда хўжаликда аҳоли учун барча хизмат усуллари яратилган. Тегирмондан тортиб телевизор устахонасигача фаолият кўрсатиб турибди. Қарийб ҳар ойда битта кичик цех ёки корхона очаяпмиз. Яқинда Шаҳрисабз фабрикаси ёрдамида атлас тўқиш цехи очдик.

Ҳозирданоқ дала шийпонлари гавжумлашиб қолди. Шуни ҳисобга олиб, ҳар бир шийпон атрофида томорқа барпо этдик. У ерга полиз маҳсулотлари экилди. Ёзнинг иссиғида колхозчиларни арзон тушлик овқат билан таъминлаш мумкин бўлади. Бундай юмушларни бажаришда ХДП аъзолари жонкуярлик кўрсатишаётир. Бошқарув раиси И. Раҳимов эса бошланғич ташкилотимиз ташаббусларини доимо қўллаб-қувватлаяпти ҳамда уни амалга оширишда бизга яқиндан ёрдам бермоқда.

Асосий диққат-эътиборимиз аҳоли оғирини енгил, узоғини яқин қилишга, уларга етарли шарт-шароит яратиб беришга қаратилган. Турмушидан кўнгли тўқ деҳқонларнинг бизга мойиллигини кундан-кунга яққолроқ сезиб бораяпмиз.

М. НУРМАТОВА,
Пастдарғом районидаги «Ўзбекистон» жамоа хўжалиги бошланғич партия ташкилоти котиби.

● ХОТИРА

ЧЎЛДА БАҲОР ЯРАТГАНЛАР

Одамлар бўладики, уларнинг хизматини ҳеч ким унутмайди. Аслида яхшидан яхши ном қолади, деганлари шу. Эккан дарахтлари соясида ҳузур қилиб дам оласиз, ширин-шакар мевалардан баҳраманд бўласиз. Рўзмат Ғойибович Ғойибов ҳам Қашқадарё воҳасида ўчмас из қолдирган ана шундай серсаховат инсонлардан бири эди.

У 16 йил вилоят фирқа қўмитаси раҳбари бўлди. Одамларга меҳрибон, талабчан ва ташаббускор инсон, эл-юрт фаровонлиги учун тиниб-тинчимай, жонкуярлик билан ишлади. Қарши даштида кейинги ўн йилликлар ичида вужудга келган қатор гўзал шаҳар ва посёлкалар унинг ўчмас номи билан боғлиқ.

Бугунги кунда поёнсиз кенгликларга назар ташлар эканмиз марҳум Рўзмат Ғойипович Ғойибов бош-қош бўлган улкан ишларни салмоқлаб ҳаяжонга тушамиз. Қарши шаҳридан тортиб бир ёни Сурхондарё, бир ёни Бухоро вилоятлари ва яна бир ёни Самарқанд, бир томони қўшни Туркманистон билан туташ бепоён кенгликлар ўрнида сўлим боғ-роғлар, муҳташам уй-жой даҳалари вужудга келди. Рўзмат ака ташаббуси билан Қарши даштига Амударё суви оқизилди. Натижада юз минглаб гектар қўриқ ерлар ўзлаштирилди. Бир сўз билан айтганда, чўлга ҳаёт кириб келди.

Қўриқ ерда ўнлаб давлат хўжаликлари ташкил этилди. Шулардан бири Усмон Юсупов районидаги 22-йирик совхоздир. Афсуски, ана шу саховатли инсон ҳам 80-йиллар ўрталарида «Пахта иши», «ўзбеклар иши» каби республикамиз бошига тушган маломатнинг қурбони бўлди.

Ҳақиқат эгилиши мумкин. Лекин синмайди. Республикамиз Президенти Ислом Каримовнинг ақл-идроки, сайи-ҳаракати билан адолат тикланди. Кўплаб жабр кўрган бегуноҳ шахслар оқланди. 22-қўриқ совхоз раҳбарияти Усмон Юсупов район Кенгаши, вилоят ва республика раҳбариятига мурожаат қилиб, Рўзмат Ғойибов хотирасини абадийлаштириш ва давлат хўжалигини унинг номи билан аташни илтимос қилишди. Уларнинг бу талаби бажонидил қондирилди. Қашқадарё вилоят ҳокимлиги таклифни маъқул қилиб, 22-совхозга марҳум Рўзмат Ғойибов номини бериш тўғрисида қарор қилди.

Наврўз шодиёналари давом этаётган кунларда хўжаликни Рўзмат Ғойибов номи билан аташга бағишланган тантанали йиғилиш бўлган эди. Унга узоқ-яқиндан марҳумнинг ўғил-қизлари, бирга ишлаган дўст-биродарлари, вилоят ва район ташкилотларининг раҳбарлари, юзлаб чўлқуварлар тўпландилар.

Йиғилишда сўзга чиққан Усмон Юсупов район ҳокими Ҳурсанд Тошев, вилоят фахрийлар кенгаши раиси Сойиб Усмонов, 22-совхоз ферма хўжалиги бошлиғи, меҳнат ва уруш фахрийси Мирза Панжиев, вилоят суғориш бошқармаси ходими Муҳаммади Рўзиев, Рўзмат Ғойибов номли совхоз директори Саид Мамасолиев, Рўзмат Ғойибовнинг бош фарзанди Арслон Рўзматов, Қаршидаги Кўкгумбаз мачити Имом хатиби Исмоил Райхонов ва бошқалар Р. Ғойибовнинг ажойиб фазилатлари ҳақида тўлқинланиб гапирган эдилар.

Ҳа, халқни деб яшаган, умрини эл хизматига бахшида этган инсонлар ана шу халқ қалбида сира ўчмас сиймо бўлиб қоладилар.

М. КАРОМОВ,
«Ўзбекистон овози» мухбири.

● ПАРТИЯ АХБОРОТИ

КОТИБЛАР СЕМИНАРИ

ГУЛИСТОН («Ўзбекистон овози» мухбири) Бу ерда Сирдарё вилоятидаги бошланғич партия ташкилоти котибларининг бир кунлик семинари бўлиб ўтди.

Семинар қатнашчилари Ўзбекистон Халқ демократик партияси вилоят кенгашининг биринчи котиби С. Усмонов, партиявий-ташкилий ишлар бўлими мудири Н. Холматов, вилоят ички ишлар бошқармаси бошлиғи А. Отахўжаевларнинг турли мавзулардаги маърузаларини тингладилар. Сўнгра савол-жавоблар бўлиб ўтди.

Семинар-кенгаш ишида Ўзбекистон Халқ демократик партияси Марказий Кенгаши котиби И. Кочмарик сўзга чиқди.

А. УМАРОВ.

● Мутахассислар мулоҳазаси

КЕЛАЖАК БУГУНДАН БОШЛАНАДИ

ЁКИ ЖУМҲУРИЯТДА МАЛАКАЛИ ИШЧИ КАДРЛАР ТАЙЁРЛАШНИНГ ЭРТАНГИ УФҚЛАРИ ҲАҚИДА

Бозор иқтисодиётига ўтиш халқ хўжалиги тизимида турфа хил муаммолар келтириб чиқараётганлиги рост. Шулардан бири — ишсизлик муаммоси. Очиғи, яқин вақтларгача ишсизлик бизнинг тузумимиз учун ёт нарса, деб қараларди. Аксинча, ишсизлик ҳар бир жамиятга хос экан. Фақат буни эски Иттифоқда «ёмон кўзлар»дан асраб, кўпчиликдан сир тутишибди.

Ошкоралик, демократия ҳаммасини жой-жойига қўйди. Бизда ҳам ишсизлар борлиги, уларнинг сони йилдан-йилга кўпайиб бораётганлиги маълум бўлди-қолди. Шу ўринда фактларга мурожаат қилганимиз маъқул. Статистика маълумотларига кўра, республикамизда меҳнатга лаёқатли аҳоли 9,7 миллион кишидан иборат. Шундан 0,9 миллиони ишсизлардир. Техник жиҳатдан мураккаб корхоналарда 60 мингдан ортиқ иш жойлари бўш турибди. Кўп йиллар мобайнида жумҳуриятнинг қишлоқ хўжалигига, хусусан, пахтачиликка ихтисослашгани ишсизлик муаммосини ҳал қилишга тўсиқ бўлмоқда.

Бундан ташқари халқимизнинг тарихан таркиб топган шароити, ўзига хос хусусиятлари эски Иттифоқ халқ хўжалигини режалаштириш тизимида ҳисобга олинмагани ҳам бизга панд беряпти. Ўша пайтда асосий саноат корхоналари йирик шаҳарларда қурилиб, малакали ишчи кадрлар ўзимизда тайёрланмай четдан, хусусан Россия ва Украинадан «планли» равишда жалб қилинди. Натижада маҳаллий кадрларга эътибор ўта сусайиб кетди. Бу ҳол ҳозир саноат, қурилиш, алоқа, транспорт тармоқларида яққол кўзга ташланмоқда.

Тошкентдаги авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси, тракторсозлик ва бошқа машинасозлик заводларида, деярли барча саноат корхоналарида маҳаллий миллатга мансуб муҳандис ва ишчи-ходимлар жуда камчиликни ташкил этади. Бу, албатта, ачинарли ҳол. Энди биз хорижий мамлакатлардан ишчи кучи жалб қилинишини тўхтатишимиз ва туб миллат вакилларидан малакали ишчи кадрлар тайёрлашни дадил йўлга қўйишимиз лозим.

Бозор иқтисодиётига ўтиш хусусий мулкчиликни келтириб чиқаради. Шунга қараб келажакда иш билан бандлик структураси ҳам ўзгариб кетади. Аграр республика Ўзбекистонда ишсизлар сони кўпайиши эҳтимолдан ҳоли эмас. Демак, ишсизликка барҳам бериш. иш билан бандликни муқобиллаштириш, меҳнат ресурсларидан унумли фойдаланиш ҳозирги куннинг энг долзарб муаммоларидан бирига айланиб қолди.

Келажак тақдиримизга боғлиқ муаммоларни ҳал қилиш кўп жиҳатдан шунга боғлиқ. Бизнингча, республикада кадрлар потенциалини ўрганиш, уни режалаштиришни такомиллаштириш керак. Уларни бошқаришнинг энг замонавий техникага асосланган тизимини яратиш алоҳида эътибор берилиши лозим.

Мазкур тизим ахборотлар банкига, компьютерлар, алоқа каналлари ва телекоммуникация ускуналарига асосланиб яратилиши лозим. Бундай улкан ижтимоий-иқтисодий муаммони илмий асосда ва реал ҳал қиладиган давлат дастури ҳозирги кунда жуда зарур бўлиб қолди. Тўғри, бу борада дастурлар кўп. Бироқ улар шу кун талабларига жавоб бермайди. Аниқроғи, дастурлар эскириб қолган.

Бу масала анчадан буён муҳокама қилинади. Ҳатто тегишли қарорлар ҳам қабул қилинган. Лекин катта амалий иш ва ҳақиқий давлат дастурини ишлаб чиқиш охирига етказилмасдан қолди. Бинобарин, ишчи кадрлар муаммоси бугунги кунда ҳам долзарблигича турибди.

Хўш, эндиликда меҳнат ва кадрлар фаолиятини мувофиқлаштирган ҳолда бошқаришнинг ягона тизимини яратиш учун нима қилиш лозим? Фикримизча, тезлик билан илмий ҳамда аниқ ҳисобларга асосланган дастур тузмоқ ва унинг асосида фидойиларча амалий иш олиб бормоқ керак. Бу дастурнинг асосий мақсади иш билан бандликнинг муқобил даражасини топиш, яъни муқобил бандлик ва меҳнат унумдорлигига эришиш орқали аҳолининг турмуш даражасини яхшилашни таъминлашдир.

Ушбу дастур қандай муаммоларни ва масалаларни ўз ичига олиши мумкин? Меҳнат, иш билан бандлик ва ходимлар фаолиятини бошқаришнинг давлат дастури, бизнингча, бир неча шартли қисмдан иборат бўлиши керак.

Биринчиси, республикамиз учун характерли бўлган муаммо — демография ва демографик тараққиёт. Ушбу қисмида кенг кўламли ижтимоий-иқтисодий, демографик тадқиқотлар ва экспериментлар ўтказиш кўзда тутилади. Бунда асосий эътибор аҳолининг келажак тараққиёти, ўсишини олдиндан математик ва социологик йўллар орқали башорат қилишга қаратилади. Шу ўринда ривожланган давлатлар тажрибасини қўллаб, яъни аҳолини тўла рўйхатга олиб бориш, аҳоли ахборот банкини яратиш лозимки, бу халқ хўжалигининг барча тармоқлари учун керакли ишчи кучи салмоғи ва сифатини билдирадиган тўла ахборотларни аниқлаб беради.

Дастурнинг иккинчи қисми меҳнат ресурслари, уларни аниқ ҳисобга олиш ва ҳаракатини бошқаришдан иборат бўлади. Бу жуда ҳам муҳим бўлиб, аввало ҳисоблаш техникаси орқали меҳнат ресурсларини аниқ рўйхатга олиш, улардан унумли фойдаланишни таҳлил қилиш ва асосий йўналишни кўрсатиб бериш, малака ошириш, қайта ҳунар ўргатишнинг аниқ режаларини тузишга имкон беради.

Учинчи қисм — иш жойини ташкил этиш, режалаштириш, иш жойларини синовдан ўтказиш, иш жойи балансини тузиш масалаларини ўз ичига олади.

Навбатдаги бўлимга кадрларни тарбиялаш муаммоси киради. Бу қисм болалар боғчаси, мактаб, ўрта махсус ва олий таълим, аспирантура-докторантура каби босқичларни ўз ичига олади. Очиғини айтганда, бизда билим бериш халқаро стандартдан жуда ҳам узоқда. Шу боис, фикримизча, таълим-тарбия ва ўқитиш шароитларини тубдан ўзгартирмоқ лозим. Бу соҳада чет эл давлатлари тажрибасидан кенг кўламда фойдаланиш маъқул. Масалан, Япония, АҚШ, Германия, Туркия моделлари асосида ўзимизга хос моделни ишлаб чиқиш ва жорий қилиш мумкин.

Дастурнинг бешинчи қисми меҳнат ва таълим соҳасидаги барча жараёнларни кибернетика-ахборотлар орқали бажаришга ўтишни таъминлашдан иборат бўлади. Асосий масала таълим муассасаларида компьютерлаштириш жараёнини ташкил қилиш ва буни аниқ давлат режалари орқали амалга оширишга йўналтирилади.

Ниҳоят, дастурнинг олтинчи қисми меҳнат ва кадрлар потенциалини бошқаришнинг иқтисодий-ижтимоий томонларини ҳисобга олиб бориш, мувофиқлаштиришга қаратилади. Бунда энг долзарб масала меҳнат, бандлик ва кадрлар тайёрлашнинг кибернетик тизимини яратишдан иборат бўлади.

Умуман, давлат дастурини яратиш ва уни амалга ошириш учун катта куч, ғайрат, ҳисоблаш ишлари ва албатта маблағ талаб қилинади. Фикримизча, ушбу дастур бир неча йилга мўлжаллангани мақсадга мувофиқ. Бу ишнинг биринчи босқичига болалар боғчаси, мактаб, ўрта махсус, олий ўқув юрти, илмгоҳлардаги энг долзарб масалаларни киритмоқ лозим. Бунда кадрлар потенциали ҳисоби, ҳаракати, сифати, таркиби ва уларни бошқариш механизмини ЭҲМларда бажариш кабиларни назарда тутишимиз лозим. Бусиз бошқариш муаммо бўлиб қолаверади ва бу соҳага маблағ ажратиш кўпаяверади.

Хуллас, давлат дастури катта илмий, лойиҳалаш, ташкилотчилик ишлари олиб боришни, маблағни талаб қилади. Ишчи кадрлар тайёрлаш масаласини давлат ўз қўлига олиши ва бюджет ҳисобидан маблағ билан таъминлаши зарур. Бу хайрли ишни амалга оширишда жумҳуриятдаги вазирликлар, концернлар, бирлашмалар ва ташкилотлар ҳам четда турмаслиги лозим.

Зотан, келажак бугундан бошланади. Бинобарин, мустақиллигимизни мустаҳкамлаш, иқтисодиётимизни ривожлантириш, халқнинг ижтимоий фаровонликка эришуви кадрлар масаласининг ижобий ҳал қилиниши билан чамбарчас боғлиқдир.

Н. МУМИНОВ,
техника фанлари доктори, профессор.
Н. АЛИҚОРАЕВ,
иқтисод фанлари доктори.

БОЗОРГА ЎТИШ ШАРОИТИДА

Урганчда Хоразм вилояти саноат, қурилиш, савдо ва молия ташкилотлари ҳамда муассасалари раҳбарларининг кенгаши бўлиб ўтди. Бозор муносабатларига ўтиш шароитида бу йилги бюджет қандай бажарилаётгани муҳокама қилинди.

Бу соҳада аввало солиқ тўлаш интизомини мустаҳкамлаш, рақобатбардош юқори сифатли маҳсулот ишлаб чиқариш зарурлиги таъкидланди. Шу жиҳатдан Хива гилам бирлашмаси, вилоят матлубот уюшмаси ва вилоят савдо бошқармаси жамоаларининг фаолияти таҳлил этилди.

Кенгашда Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари М. Қорабоев, Хоразм вилоятининг ҳокими М. Жуманиёзов нутқ сўзладилар.

(ЎзА).

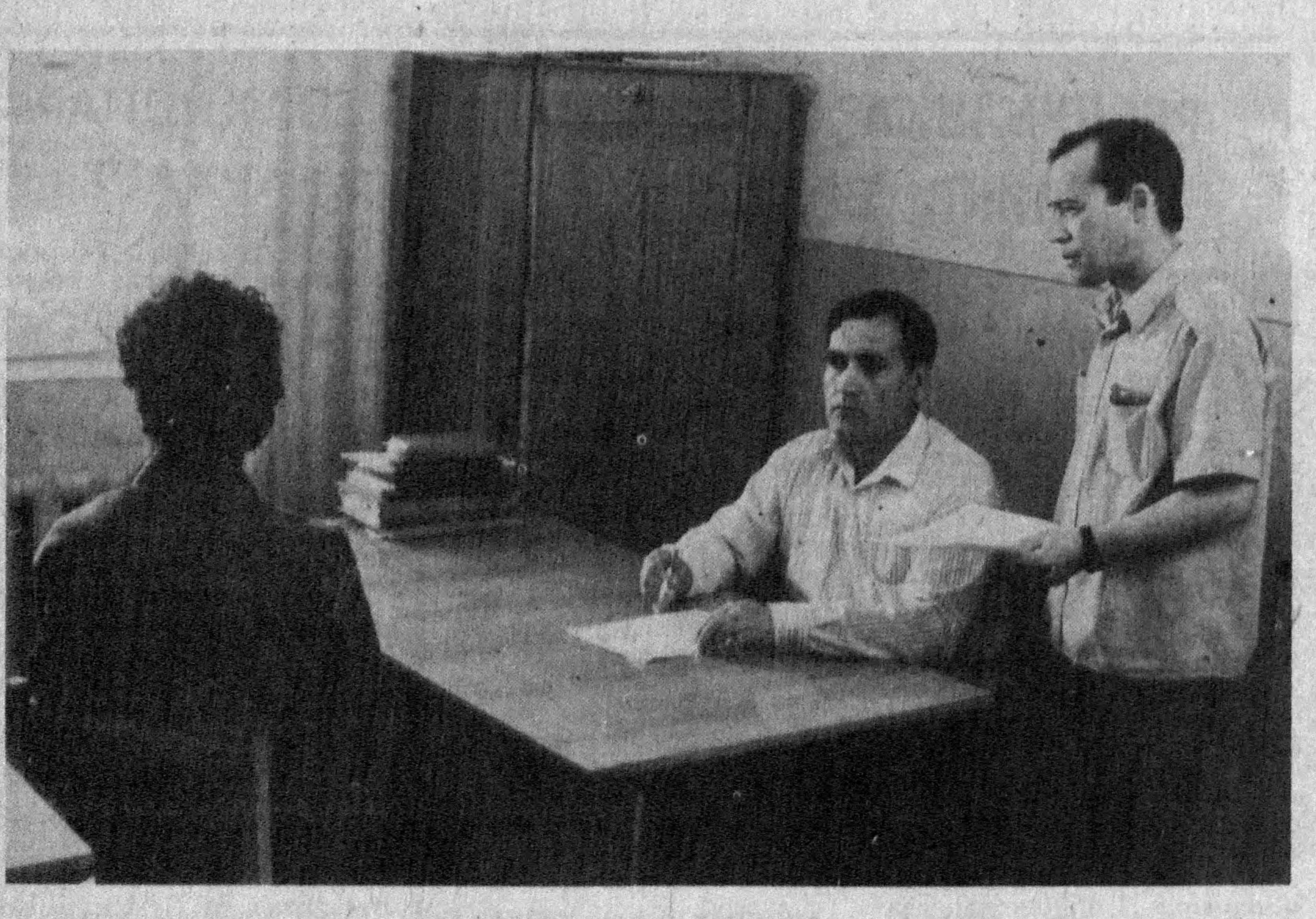

● **ТОШКЕНТ. Ҳамза район ички ишлар бўлимининг жиноий қидирув бўлинмаси ходимлари шахсий ҳовлилардан бирида катта майдонга кўкнори экилганлигини аниқлашга муваффақ бўлдилар. Бу масала юзасидан жиноий иш қўзғатилди.**

— Кўкнори бир неча сотих ерга экилган, — дейди жиноий қидирув гуруҳининг гиёҳвандликка қарши кураш бўйича катта ходими Фахриддин Ахроров. — Бу кўкноридан турли гиёҳвандлик моддаларини тайёрлаш мумкин. Бундай «дорилар»нинг гиёҳвандлар ўртасида бозори жуда чаққон. Мазкур ҳовлидаги ҳосилнинг ўзи бир неча юз минг сўм туради. Тошкентда «Кўкнори—92» операцияси давом этмоқда.

СУРАТЛАРДА: жиноий қидирув бўлинмаси катта ходими, милиция майори Д. Қурғонбоев (ўртада) ва милиция капитани Абдулла Ҳасанов қўлга олинган киши билан суҳбатлашмоқда. 2. Ҳовлига экилган кўкнорининг умумий кўриниши.

В. ЧЕНТАЕВ (ЎзА) олган суратлар.

РЕСПУБЛИКА «БИЛИМ» ЖАМИЯТИНИНГ ҚУРУЛТОЙИ

9 июнь куни Тошкентда Ўзбекистон «Билим» жамиятининг навбатдан ташқари XI қурултойи бўлди. Уни республика «Билим» жамияти бошқарувининг раиси, академик М. Салоҳиддинов очди. Ўзбекистон «Билим» жамиятини Ўзбекистон зиёлиларининг илмий-маърифий уюшмасига айлантириш тўғрисида ташкилий комитет раиси, академик Э. Юсупов маъруза қилди.

Зиёлилар Ўзбекистон мустақиллигини мустаҳкамлаш учун бутун куч ва билимини, ақл-заковатини сарфлаши, халқимизнинг маданий ва маърифий савиясини оширишга хизмат қилиши зарурлиги қурултойда алоҳида таъкидланди.

Қурултойда республика «Билим» жамиятини Ўзбекистон зиёлилари илмий-маърифий уюшмасига айлантиришга қарор қилинди. Уюшма республика «Билим» жамиятининг қонуний вориси эканлиги айтилди, унинг низоми тасдиқланди.

Шундан кейин Ўзбекистон зиёлилари илмий-маърифий уюшмасининг Президенти ва вице президентлари сайланди.

Э. Юсупов уюшма президенти, П. Ҳабибуллаев, Ш. Хўжаев ва А. Эшонхўжаев вице-президентлари бўлди.

Қурултой қатнашчилари жумҳуриятнинг барча зиёлиларига мурожаатнома қабул қилдилар.

Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари Э. Самандаров нутқ сўзлади.

Қурултойда Ўзбекистон Президентининг давлат маслаҳатчиси С. Саидқосимов қатнашди. **(ЎзА).**

ОЛАМДА НИМА ГАП?

ОЗАРБАЙЖОННИНГ ЯНГИ ПРЕЗИДЕНТИ

● **Ўтган якшанба куни Озарбайжонда республика Президенти сайловлари бўлиб ўтди.**

Озарбайжон Халқ фронти қароргоҳидан олинган дастлабки маълумотларга қараганда унда сайловчиларнинг 73 фоизи қатнашган. Уларнинг 60 фоиздан кўпроғи Халқ фронти раиси Абулфаз Элчибей (Алиев)ни ёқлаб овоз берди. Унинг асосий рақиби бўлган Низомий Сулаймонов овозларнинг бор-йўғи 30 фоизга яқинини олди. Сайловнинг умумий якунлари яна бир ҳафтадан сўнг чиқарилади.

Абулфаз Элчибей 54 ёшда. Ихтисоси бўйича арабшунос филолог. Тарих фанлари номзоди, Озарбайжон Фанлар академияси Қўлёзмалар илмгоҳининг етакчи илмий ходими. Халқ фронтига 1989 йилдан бери бошчилик қилади. Икки фарзанди бор. У демократия, ислом ва туркизм ғоялари учун изчил курашчидир.

МАМНУНИЯТ

● **Россия ташқи ишлар вазири Андрей Козирев АҚШда сафарда юрибди.**

«Давлат котиби Бейкер билан музокараларнинг боришидан ва бу музокаралар янгича ҳамкорлик руҳида ўтаётганидан мамнунман», — деди у АҚШ департаментидаги учрашувларнинг иккинчи даври тугаллангандан кейин. Вазир иккала давлат раҳбарларининг олий даражадаги учрашувини тайёрлаш учун амалий визит билан Америка пойтахтига келган эди. Иккала раҳбарнинг учрашуви шу ерда келаси ҳафтада ўтказилади.

СОДИҚЛИК

● **Тўртинчи чақириқ Эрон мажлиси (парламенти)га ўтказилган сайловдан кейин ҳам мамлакатнинг ташқи сиёсати ўзгармайди.**

Парламентнинг янги раиси Али Акбар Натек-Нури шундай деди. Унинг сўзларига қараганда, мажлис депутатлари Эрон Ислом Республикасининг асосчиси Оятилло Хумайни эълон қилган қадриятларга содиқ бўлиб қоладилар. «АҚШга ва халқаро империализмга қарши кураш аввалгидек парламентнинг устивор вазифаси бўлаверади», — деди янги раис сўзини давом эттириб.

ҲУЖЖАТСИЗ ЯШАЁТГАНЛАР

● **Японияда ҳужжатсиз яшаб ишлаётган ажнабийлар йил сайин кўпаймоқда.**

Бунда улар мамлакатда арзон, малакасиз ишчи кучига талаб катталигидан фойдаланишяпти. Адлия вазирлигининг маълумотларига қараганда, 1991 йилда Японияга маҳфий равишда келиб, пул топаётган хорижий фуқаролар мамлакатнинг урушдан кейинги тарихида биринчи марта 30 минг кишидан ошиб кетди. Бу — 1987 йилдагига нисбатан 2,5 баравар кўп, демакдир.

САЙЛОВОЛДИ ПОЙГАСИДА

● **Америка Қўшма Штатларида республика Президенти сайловига тайёргарлик бошлаб юборилди, деса бўлади..**

Чунончи, техаслик миллиардер Росс Перо мустақил номзод сифатида АҚШ Президенти лавозими учун расмий кураш бошлаганини ҳали эълон қилмасдан туриб, сайловолди пойгасида пешқадамлик қилмоқда. Америкадаги Эй-Би-Си телекомпанияси жамоатчилик фикрини билиш мақсадида яқинда навбатдаги умуммиллий савол-жавобни ўтказган эди. Савол-жавоб давомида техаслик бойвачча АҚШнинг ҳозирги Президенти республикачи Жорж Бушга нисбатан 8 фоиз кўп овоз олди. Айни пайтда савол-жавоб умуман АҚШда Президент Бушнинг обрў-эътибор даражаси пасайиб бораётганини кўрсатди.

АНҚАРА КЎРСАТУВЛАРИ

● **8 июндан эътиборан Қирғизистонда Туркия телевидениеси кўрсатувларини мунтазам равишда олиб намойиш қилиш бошланди.**

Ўрта Осиё жумҳуриятлари учун махсус тайёрланган тўрт соатли кўрсатувлар дастурида янгиликлар, концертлар, кинофильмлар бор. Туркия ўз дастурларини текинга намойиш қиляпти. Келажакда Туркия ойнаи жаҳони ўз дастури ҳажмини икки баравар ошириш ниятидадир.

ЖИДДИЙ ТАЛОФАТ

● **Ўтган якшанба куни Тожикистонда жуда катта жала бўлди.**

Натижада у селга айланиб, Душанбега ва атроф ноҳияларга ёпирилди. Табиий офат оқибатида пойтахтда тўрт киши ҳалок бўлди. Ўнлаб машиналар лой-балчиқ тагида қолди. Кўлобда сел 80 та уйни ювиб кетди. Ленин ноҳиясида 500 гектар майдондаги ғўза нобуд бўлди. Табиий офат келтирган зарар бир неча миллион сўмни ташкил этмоқда.

ВАБО ТАРҚАЛДИ

● **Замбияда вабо тарқалиши туфайли ўтган икки ҳафта мобайнида Мисбелбоғ вилоятида 82 киши ўлди.**

300 дан кўпроқ киши касалхонага ётқизилди. Луаншья шаҳрида бошланган бу касал мамлакатнинг бошқа районларига ҳам тарқалиши хавфи бор. Маҳаллий маъмурлар ҳалокатли дард тарқалишига қарши курашишга қодир эмас, мамлакатда зарур дори-дармонлар мутлақо етишмайди. Мисбелбоғ вилоятидаги бир қанча дарё ва кўлларнинг суви булғаниши вабонинг тарқалишига сабаб бўлди.

(Жаҳон ахборот агентликлари ва рўзномалари материаллари асосида тайёрланди).

• Долзарб мавзуда суҳбат

● Ёғингарчиликдан сўнг турли ҳашоратлар «ҳужум» қила бошлади. Боғ-роғларда дарахтларга ва токларга шира тушиб, ҳосилдорликнинг пасайиб кетиш хавфи туғилди. Айниқса асосий экин—ғўзани зараркунандалардан сақлаб қолиш масаласи шу кунларда муаммо бўлиб турибди. Хўш, шундай паллада деҳқон-у соҳибкор нима қилиши зарур? Бу ҳақда Ўрта Осиё ўсимликларни ҳимоя қилиш институти директори, Ўзбекистон Қишлоқ хўжалиги фанлари академиясининг академиги С. АЛИМУҲАМЕДОВ мухбирларимизга қуйидагиларни ҳикоя қилиб берди.

АҲВОЛНИ ЎНГЛАШ ЧОРАЛАРИ

— Аввало, шуни айтиб ўтиш керакки, — деди Султон Нурматович, — табиий офатдан деҳқону-боғбонларимиз тушкунликка тушганлари йўқ. Ҳамма жойда офат оқибатларини бартараф этиш учун тузилган махсус штаблар ишлаб турибди. Деҳқонларимиз эса кўп йиллик тажрибаларини ишга солаётирлар.

Шуниси диққатга сазоворки, бу йилги кўкламнинг табиий-иқлим шароити чигит экиб, уни ундириб олиш учун қулай келди. Ғўзалар ҳам яхши ривожланаётганди. Энди эса табиий офат туфайли турли касалликлар авж олиши табиий. Айниқса, гоммоз, илдиз чириш ва оқпалак касалликлари дала атрофидаги бегона ўтларда тез ривожланиб, ғўза ва бошқа экинларга зарар келтириши хавфи туғилмоқда. Ғўзанинг шира қоплаши оғир оқибатларга олиб келиши мумкин. Ниҳоллар омон қолган майдонларда тезкорлик билан чопиқ ўтказиш муҳим. Касалланган ўсимликни юлиб олиб, уни дала ташқарисига олиб чиқиб, кўмиб ташлаш керак. Ёмғир натижасида фузариоз вилти ривожланиши учун бирмунча қулай шароит юзага келди. Бу касаллик ниҳол кўсаклай бошлагунча давом этади. Натижада ҳосилдорлик камайиб, худо кўрсатмасин, зарар миқдори 50 фоиздан ошиши мумкин.

Жумҳуриятимизда энтомология саноати кенг ривожланган. Вилоятларда 700 дан ортиқ биолабораториялар ва биофабрикаларимиз ишлаб турибди. «Миконд» заводи зараркунанда кушандаси — трихограмма, бракон, олтинкўз, псевдофикус, аллатрока, подизус каби фойдали ҳашоратларни кўпайтирадиган 550 тадан кўп линия ишлаб берган. Юқоридаги ҳашоратлар кўпайтирилиб, жамоа ва давлат хўжаликларининг буюртмалари билан турли зараркунандалар кўпайиб кетган майдонларга қўйиб юборилмоқда.

— Айни кунларда кўпроқ нималар ҳисобга олинса яхши бўларди?

— Шу кунларда бир даладаги ҳашорат иккинчи далада ҳам учрамоқда. Шунинг учун ҳар бир хўжаликда кузатувчилар, энтомологлар дала атрофидаги бегона ўтларда ва ғўза тупларида учрайдиган ширанинг озми-кўплигини аниқлашлари зарур. Унинг кушандаси бўлмиш хон қизи (личинкаси, ғумбаги ёки қўнғизи) далада қанча эканлигини ҳисобга олиш зарур. Бинобарин, фойдали ҳашоратларни кўпайтириш муҳим. Бизнинг маълумотларга қараганда, қаттиқ сел натижасида ширанинг кушандаси бўлмиш фойдали ҳашоратларнинг анчагина қисми нобуд бўлди. Шунинг учун ҳам шира ва бошқа зараркунандаларга қарши биологик усул қўлланилаётган пайтда ана шу нарса ҳисобга олиниши керак.

Агар кузатилган майдонда ҳар бир хон қизи ёки олтинкўз личинкасига ўн-ўн бештадан шира тўғри келса, бу ҳолда кимёвий препаратлар қўлланилиши шарт эмас. Зараркунандаларга қарши кимёвий препарат қўллайман деб, атроф-муҳитга зарар келтириб қўйиш мумкин. Чунки баъзи йиллар кўсак қурти, ўргимчаккана, ғўза ширасига қарши далаларга 12—16 мартагача ўта кучли заҳарлардан—метакаптофос, кейинчалик метилмеркаптофос каби химикатлар сепилган пайтлар ҳам бўлди. Бундай заҳарлар қўлланилиши натижасида нафақат атроф-муҳит заҳарланади, балки кундалик зарур ҳаётий жараёнларда қатнашиш учун яралган фойдали жониворлар: қурбақа, тошбақа, калтакесак, илон, қушлар, чувалчанглар ва бошқа кўплаб ҳашоратлар ёппасига қирилиб кетди. Бу табиатдаги биологик мувозанатнинг бузилишига олиб келди.

Албатта, дала доимий назорат остида бўлиши керак. Агар зараркунандалар сони ортиб кетса, ширага қарши қуйидаги дориларни ишлатиш талаб этилади. Ҳар гектар майдонга 1,5—2 килограмм фазолон, 0,5 литр сумицидин, бир литр данитол, бир литр нурелл-д, бир литр карбофос икки юз литрли сувга аралаштириб ишлатилади. Шонага кирган ғўза майдонига эса кўсак қурти ва ширага қарши микробиологик препаратлардан бири— битоксибацилин бир гектар майдонга тўрт килограмм миқдорида сарфланади.

— Сабзавот, полиз экинларининг «тақдири» қандай кечади. Айниқса, оққанотга қарши қандай кураш чоралари мавжуд?

— Кейинги йилларда пахтачиликка, сабзавот ва полиз ҳамда картошка экинларига икки турдаги оққанотлар кўп зарар етказмоқда. Айниқса, шу кунларда оққанотлар кўпайиб бораётир. Бу ҳашорат қайси хўжаликда иссиқхона бўлса, ўша ердан атрофдаги экинзорларга тарқалаётир. Оққанотнинг кўпайиб кетиши олдини олиш ва бўлажак ҳосилни сақлаб қолиш учун назоратни кучайтириш талаб этилади. Унга қарши қуйидаги химикатлардан бири ишлатилади: ҳар гектар майдонга 0,6 литр сумицидин, 0,2 литр рипкорд, 0,6 литр амбуш, 0,3 литр актелик, бир литр карбофос ва бошқалар қўлланилиши мумкин. Унга қарши биологик усул ҳам қўлланилиши мумкин. Ҳозирги пайтда институтимиз қошидаги иссиқхоналардан ҳамда Хоразм вилоятининг Шовот ноҳиясидаги регионал лабораториямиздан кераги энкарзия ҳашоратини сотиб олиш имконияти бор. Бундан ташқари олимларимиз оққанотга қарши курашнинг яна бир самарали ва арзон усулини ишлаб чиқишди. Бу оддий сариқ ранг пластинкадир. Сариқ ранг ҳашоратни ўзига жалб этади. Шу пластинкага энтомологик елим суртиб қўйилса, икки-уч кунда иссиқхонадаги ҳашорат батамом йўқолади.

— Боғбонларчи? Улар кўпроқ нималарга эътибор беришлари керак?

— Шуни айтиб ўтиш керакки, жумҳуриятимизнинг боғ-роғларида ҳам амалга ошириладиган ишлар талайгина. Ҳозирги шароитда, аввало, боғларда ҳосилнинг қанчаси қолганини аниқлаб, уларни тўла сақлаб қолишга ёрдам берадиган агротехник тадбирларни тўғри белгилаш лозим. Ҳосили нобуд бўлган дарахтларнинг қаровсиз қолишига йўл қўймайлик. Ҳозирча боғ-роғларда химиявий препаратларни ишлатишнинг иложи йўқ. Шу боис бу ишда биологик усуллар қўл келади.

Боғлардаги асосий зараркунандалар жумласига олма қурти, боғ куяси ва каналарни киритиш мумкин. Олма қуртига қарши ишларни кучайтириш учун боғ назоратчиларини тайинлаш, фақат уларнинг маълумотига асосан амалий иш қилиш даркор. Назоратчилар ишини енгиллатишда феромон тутқичлардан ҳар уч гектар ерга бир донадан илиш керак. Ўз вақтида олма тагини юмшатиб туриш, аввало, агротехника нуқтаи назаридан муҳим бўлса, иккинчидан, зараркунандаларнинг камайишига олиб келади.

— Зараркунандалар кўпроқ шахсий хўжаликларда ривожланади дейишади. Шу ростми? Рост бўлса нега шундай?

— Кўп ҳолларда давлат ва жамоа хўжаликларида зараркунандаларга қарши чоралар кўнгилдагидек ўтказилади. Бироқ шахсий хўжаликларда бунга етарли эътибор берилмайди. Оқибатда бу ерлар зараркунандалар ривожланадиган жойга айланиб қолади. Шу сабабли шахсий хўжаликлар ҳар бир дарахтга бир-иккитадан феромон тутқичларни илишлари керак.

Боғларда зараркунандалар кўпайиб кетган ҳолларда битоксибацилин ва дендробацилин ишлатилиши тавсия этилади. Боғларнинг ашаддий кушандаси бўлиб бораётган куяларга, айниқса, дўлана—гирдак куясига қарши курашда ҳам ҳашоратнинг ривожланиш даврини яхши билиш зарур. Худди шу даврда кураш олиб борилса, куядан қутилиш мумкин.

Боғнинг яна бир ашаддий кушандаси кана. Унга қарши боғни ўз вақтида суғориб туриш, намликни сақлаш ва олтингугуртнинг турли формаларини зарур пайтда қўлланиб туриш яхши натижа беради. Хуллас, қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши биз юқорида тавсия этган усулларни қўллаш табиий офат оқибатларини тугатишда, келгусида барча экинлардан мўл ҳосил олишда ёрдам беради, деган умиддамиз.

Шу кунларда дала меҳнаткашлари катта синовдан ўтмоқдалар. Ўйлаймизки, улар бой тажриба ва маҳоратини ишга солиб, фан ютуқларидан самарали фойдаланиб, аҳволни ўнглаш чораларини кўрадилар.

Суҳбатни
Ш. МИРҲАБИБОВ,
Ш. ҚУРБОНОВ ёзиб олишди.

ДОВРУҒ

Навоий «Азот» ишлаб чиқариш бирлашмаси — Ўзбекистон кимё саноати давлат концерни таркибидаги йирик корхоналардан бири. Бугунги кунда бирлашма 50 номдаги турли маҳсулотлар тайёрлаш билан Ўрта Осиё республикаларидагина эмас, деҳқончилик қилувчи хориждаги мамлакатларда ҳам машҳур бўлиб қолди.

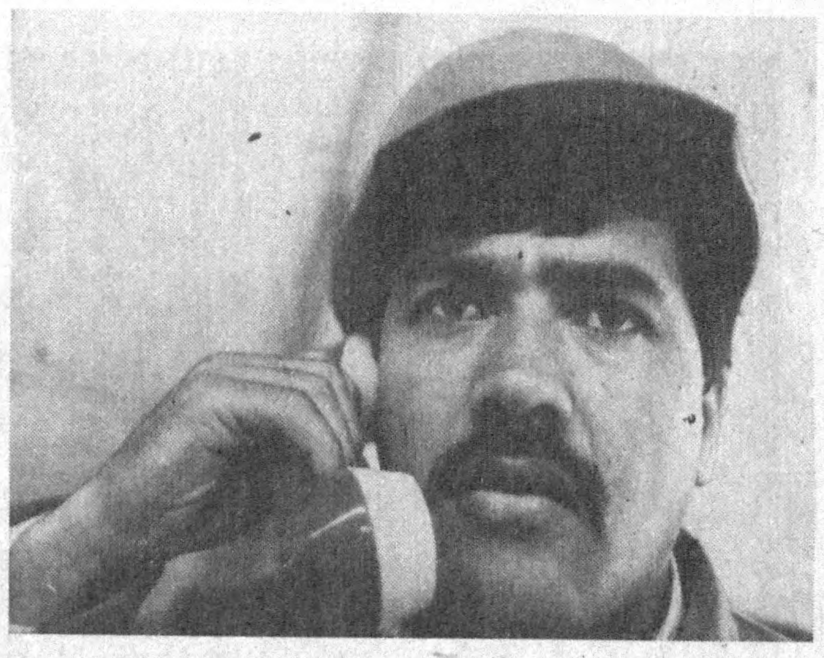

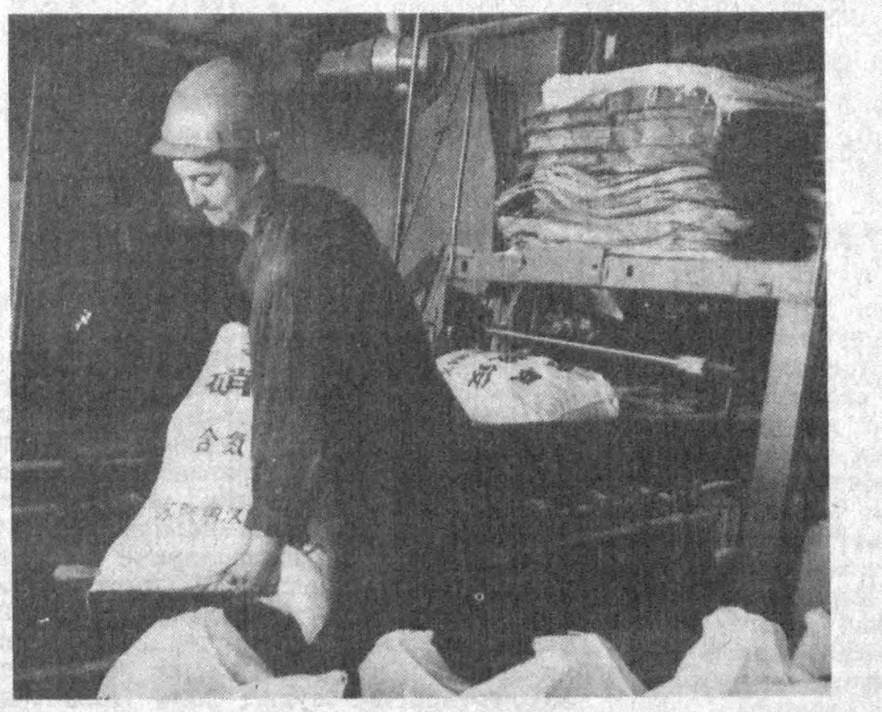

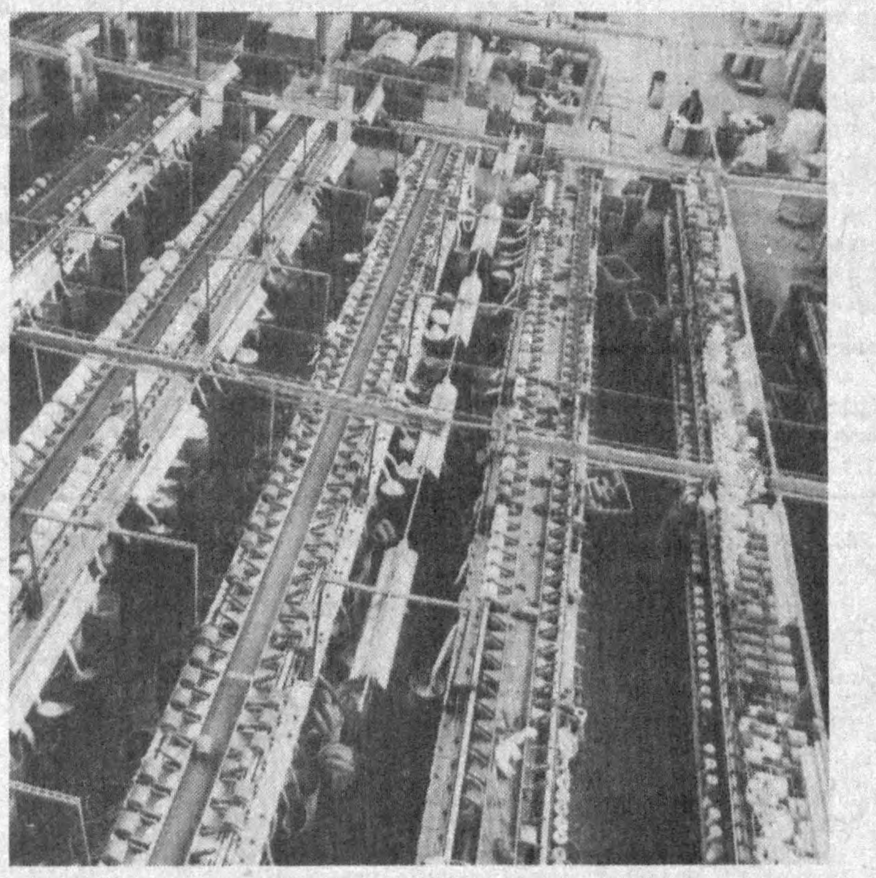

Бир сўз билан айтганда, азотчилар — деҳқонларнинг дўсти. Бу ерда аммиак селитраси, суюқ минерал ўғитлар, сульфат аммоний тайёрлаш билангина кифояланаётгани йўқ. Корхона нитрон тола каби халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш билан ҳам астойдил шуғулланмоқда.

Селитра қишлоқ хўжалиги учун жуда керакли бўлиб, корхонанинг бу маҳсулотлари жаҳон бозорида довруқли бўлиб қолди. «Азот» бирлашмаси Ўзбекистон қишлоқ хўжалигигагина эмас, Ўрта Осиё республикаларига, хорижий мамлакатларга ҳам минерал ўғитлар етказиб бериб, ўз иқтисодий аҳволини ўнглаб олмоқда.

Навоий шаҳрида ишлаб чиқарилган селитра сифатига Хитой Халқ Республикаси мутахассислари юқори баҳо бермоқдалар. Хорижий шериклар ўз навбатида мол айирбошлаш усулидан ҳам фойдаланмоқдалар. Хитойликлар кимё корхонаси учун зарур хом ашё — каустик сода ва керакли кислоталар етказиб бериш билан Навоий бирлашмасини хом ашё билан таъминлашдаги тақчилликни бартараф этишга амалий ёрдам кўрсатмоқдалар.

* * *

Суратларда: 1. Бирлашма аммиак ишлаб чиқариши катта муҳандиси Неъмат Рўзиев [юқорида]. 2. Хитойга жўнатиладиган селитра. 3. Халқ истеъмоли буюмлари тайёрлаш цехи — нитрон толалардан маҳсулот олиш.

Н. КЛЮЧНОВ олган суратлар.

АРАБ ДАВЛАТЛАРИ БИЛАН ҲАМКОРЛИК

Мустақил Ўзбекистон ҳали бир ёшга тўлгани йўқ, бироқ унинг фаол ва амалий тинчликсевар ташқи сиёсати бутун дунёда кенг миқёсда эътироф этилди. Унинг эндигина таркиб топаётган ёш дипломатия тажрибаси Ўзбекистон қандайдир иқтисодий, миллий ёки диний доирада ўралашиб қолмоқчи эмаслигини яққол кўрсатмоқда. Республика ўзаро манфаатдорлик, бир-бирларининг ички ишларига аралашмаслик қоидалари асосида барча қитъалардаги мамлакатлар билан ҳамкорлик қилиш учун тайёрдир.

Аммо ҳар қандай мустақил давлат каби Ўзбекистоннинг ҳам ташқи сиёсий фаолиятида муайян устивор йўналишлар бор. Республика раҳбарияти Араб дунёси билан, хусусан Арабистон Ярим ороли ва Форс кўрфаси минтақасидаги давлатлар билан анъанавий алоқаларни тиклашга муҳим аҳамият бермоқда.

Бу эса Ўзбекистон Президенти И. А. Каримовнинг Саудия Арабистонига яқинда қилган расмий ташрифи чоғида тасдиқланди. Шу ташриф вақтида Саудия Арабистони билан муҳим битимлар тузилди. Бахрайн, Яман, Бирлашган Араб амирликлари билан дипломатия муносабатлари ўрнатилди.

Тошкентда шу мамлакатлар билан кенг кўламда ҳар томонлама иқтисодий ҳамкорликни йўлга қўйиш, товар айирбош қилиш, қўшма корхоналар барпо этиш тўғрисида музокаралар олиб борилди. Юзлаб мусулмонларнинг ҳар йили Маккаи мукаррама билан Мадинаи мунавварага зиёрат қилиши анъанага айланди. Кўп йиллик яккаланишдан сўнг маданий алоқалар жўшқин ривожланмоқда.

Май ойининг охирида Арабистон Ярим ороли соҳилидаги Бахрайн давлатининг пойтахти Манама шаҳрида Ўзбекистон тасвирий ва амалий санъати кўргазмаси бўлди. Кўргазмага оддий кишилар ҳам, шу мамлакат ҳукуматининг раҳбарлари ҳам юқори баҳо бердилар. Хусусан, ахборот вазирининг ўринбосари Ҳалил Аз-Заводи бундай деди: «Ўзбек рассомларининг асарлари бахрайнликларга ўзбек халқини яхшироқ тушуниб етишга, унинг турмуши, урф-одатлари ва анъаналари билан танишишга ёрдам берди, бахрайнликлар ўзбек халқининг ҳаёти ҳақида жуда кам хабардор эдилар».

Ўзбекистондаги ишбилармон аёллар «тадбиркор аёл» уюшмасининг шу уюшма ижрочи директори Тожихон Саидкаримова бошлиқ делегацияси яқинда Бахрайнга борди. Делегация аъзолари Бахрайн она ва бола жамияти билан биргаликда ҳайрия тадбирида қатнашдилар.

Ҳозир Бирлашган Араб Амирликларида Ўзбекистон артистларининг гастроллари зўр муваффақият билан ўтмоқда. Маҳаллий матбуот республикамиз саҳна усталарининг маҳорати ҳақида завқланиб ёзилган тақризларни босиб чиқарди. Бирлашган Араб Амирлигининг Дубайи амирлигида чиқадиган «Галф ньюс» рўзномаси шу йилнинг февралида очилган Тошкент-Шаржа-Жидда авиация йўлининг катта аҳамиятини таъкидлади. «Ўзбекистон ҳаво йўллари» миллий авиакомпаниясининг самолётлари шу йўналишда қатнамоқда. Арабистон Ярим оролида, Форс кўрфази мамлакатларининг аҳолиси Тошкент, Самарқанд, Бухоро шаҳарларига сайр қилишга катта қизиқиш билан қарамоқдалар. Рўзноманинг ёзишича, «улар ҳозирги Ўзбекистонни кўриш, ундаги ёдгорликларни кўздан кечириш учун бормоқдалар».

ЎЗБЕКИСТОН МИЛЛИЙ АХБОРОТ АГЕНТЛИГИ.

ГУЛДУРСУН ҚАЛЪА ТОПИЛМАЛАРИ

Гулдурсун қалъасида қидириш-қазиш ишларини олиб бораётган қорақалпоғистонлик археологлар XII асрда Муҳаммад Хоразмшоҳ томонидан зарб эттирилган кумуш тангалар, аёллар билакузуги ва сопол идишлар топишди. Қорақалпоғистон тарих музейи ходимлари бу ноёб топилмаларни келгуси йил Наврўз байрамида намойиш қилиш учун махсус кўргазма ташкил этиш ниятидадирлар.

(ЎзА).

ЎЗБЕКИСТОН ВА ХИТОЙ

ЭСКИ ҚЎШИҚ БИЛАН ЯНГИ ЙЎЛДАН

КЕЙИНГИ ўн йил ичида Хитой Халқ Республикаси ривожланаётган давлатлар ичида иқтисодий ўсиш суръати бўйича мўъжиза яратди. Ҳозир мамлакатда ишлаб чиқариш уч баравар, яъни 300 фоиз кўпайди.

ХХРда ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар фақат ўз аҳолисининг эҳтиёжларини қондирибгина қолмасдан, кенг миқёсда ташқи бозорга ҳам чиқарилмоқда. Шундай катта ютуқ сирларини ўрганиш учун биз яқинда ХХРга хизмат сафарига йўл олган эдик. Буюк чин халқининг эришган ютуқларини кўриб, биз унинг замирида кейинги йиллар ичида донолик билан ўтказилган иқтисодий ислоҳот ётганлигининг гувоҳи бўлдик. Хўш, бу ислоҳотнинг моҳияти нимадан иборат? Сафар чоғида бизга йўлдош бўлиб юрган иқтисодий ва молия соҳасидаги йирик мутахассис, профессор Дзи бизга «Хитойда ўтказилаётган ижтимоий, иқтисодий ислоҳотларнинг замирида беш қоида ётибди», деб таъкидлади.

Биринчидан, ижтимоий ишлаб чиқаришда қиймат қонунидан кенг фойдаланиш ва товар ишлаб чиқариш учун зарур бўлган барча имкониятлар яратилди. Ушбу қоидага асосланиб Хитой раҳбарлари бозор иқтисодиётининг асосий қонуни бўлмиш талаб ва таклифнинг эркин мутаносиблигига, товар ва пул муносабатларига, одилона солиқ ва эркин нарх-наво сиёсатига катта йўл очиб беришди.

Иккинчидан, социалистик корхоналарнинг ўрнини ва моҳиятини тўғри тушуниш, хўжалик ҳуқуқи билан мулкдорлик ҳуқуқини ажрата билишга ва шу асосда ишлаб чиқарувчи субъектларнинг мустақиллигига эришишга асослангандир. Хитой Халқ Республикасида социализм қуришдан қайтилмаган ҳолда, мулкнинг ижтимоий моҳиятини сақлаб қолган ҳолда хўжалик юритиш ҳуқуқини бевосита ишлаб чиқарувчиларга бериб, уларнинг ўз-ўзини бошқариш ва ўз-ўзини таъминлашига эришилди.

Учинчидан, бошқаришни тубдан ислоҳот қилиш ётади. Марказий бошқарувни сақлаб қолган ҳолда Хитой Халқ Республикасида қуйи звеноларга, яъни корхоналарга кенг эркинликлар берилган. Ушбу қоидага асосланиб, давлат фақат корхона ҳал қила олмайдиган вазифаларни ўзига олган, қолганларини эса тўла-тўкис корхонанинг ўзи ҳал этиш ҳуқуқига эга. Бу эса ўз навбатида бозор иқтисодиётига ўтиш учун керакли иқтисодий мустақилликни таъминлайди.

Тўртинчидан, мулкчиликнинг кўп шакллиги ётади. Барча мулк турларининг ҳуқуқий, ижтимоий ва сиёсий тенглигигина бозор иқтисодиётининг қонунларига йўл очиб бера олади. ХХРда фақат ёлланма меҳнатни ишлатишга асосланган хўжалик соҳасида хусусий мулк чегараланган бўлиб, якка тартибда хўжалик юритувчи беш кишидан ортиқ ёрдамчи ишлата олмайди. Бу чора социализм қоидаларини бузмаслик, яъни кенг эксплуатацияга йўл қўймасликдан келиб чиқади.

Ниҳоят, **бешинчи қоида** асосида меҳнатига қараб тақсимлаш, тақсимотда текисчиликка йўл қўймаслик назарияси ётади.

ХХРда яхши ишлаб умумий бойликка катта ҳисса қўшаётган киши юқори даражада даромад олиши зарур, деган қоидага амал қилиш йўли билан кишилар фаровонлигини оширишга асосий эътибор берилмоқда. Кишининг даромадини унинг меҳнат натижаси билан белгилаш социализм назариясидан келиб чиқиб, умумий бойликни кўпайтиришда энг самарали восита бўлиб хизмат қилади, деб яна бир бор таъкидлади професор Дзи. Бу қоидаларни ҳаётга татбиқ этиш жараёни билан танишиш даврида бизни таажжубга солган ҳолат шу бўлдики, барча ислоҳотларни бош ташаббусчиси ва амалга оширувчиси бу Хитой коммунистик партиясидир. Жойларда синчиклаб ўрганиш натижасида биз шу нарсага имонимиз комил бўлдики, барча партия раҳбар ходимлари ўз фаолиятини тубдан ўзгартирган, яъни улар буйруқ беришдан энди хизмат қилишга ўтганлар. Улар эркин корхоналарнинг иқтисодий фаолиятига аралашмасдан, балки бу фаолиятни тўла-тўкис хўжалик юритувчига бериб, ўзлари эса унга зарур бўлган иқтисодий шартномалар тузиш, илмий-техника ютуқларини ўзлаштиришда кўмаклашиш, товарларини ташқи бозорга олиб чиқиш вазифаларини бажармоқдалар. Бундан шу нарса маълум бўлдики, улар аста-секин бозор инфраструктурасининг зарур бир элементига айланиб қолганлар. ХХРда бизга ўхшаб вазирликларни йўқ қилиш, бир-бирига қўшиб юбориш сиёсатини қўлланмасдан, уларнинг вазифаларини ўзгартирганлар. Ҳақиқатан ҳам бир вазирликни иккинчи вазирлик билан қўшиб, уни бошқа ном билан атаб, аммо вазифасини ўзгартирмаслик, яъни яна буйруқбозлик асосида иш олиб боришга олиб келади. Аслида Хитой тажрибаси шуни кўрсатмоқдаки, вазирлик номини эмас, балки унинг бажараётган вазифасини тубдан ўзгартириш лозим. Фақат шундай доно сиёсат олиб борилгандагина бўрилар ҳам, қўйлар ҳам омон қолади.

Хитой Халқ Республикаси ўтказган ислоҳот ижобий натижалари унинг дўконларини товарларга тўлиб тошиб кетганидан кўриниб турибди. Биз Жанубий Хитойда эркин иқтисодий минтақа билан танишар эканмиз, бир шаҳардан иккинчи шаҳарга бориш йўлларида ўз харидорини топа олмай қалашиб ётган замонавий мебелларни кўриб ҳайратда қолдик. Яқиндагина ярим оч ҳолда яшаётган халқ қандайдир ўн йил ичида товарларни ортиқча ишлаб чиқариш «касаллигига» гирифтор бўлибди. Қайси шаҳарга бормайлик биз билан учрашган тожирлар, тадбиркорлар ва бизнесменлар фақат битта муаммо ҳақида, яъни қандай бўлмасин четга кўпроқ товар сотиш масаласини кўтарди ва биз билан қандай қилиб Ўзбекистон билан иқтисодий алоқаларни кенгайтириш йўлларини маслаҳат қилдилар.

Шуни ҳам алоҳида таъкидлаб ўтиш керакки, йирик олимлар ва кўзга кўринган ишбилармонлар билан бўлган чуқур илмий-амалий суҳбатлар яққол кўрсатдики, Хитой ҳукумати мустақил Ўзбекистонга амалий (ижарага пул, янги техника ва ишлаб чиқариш технологиялари) ёрдам беришга тайёр. Нима учун деган саволимизга улар биз президент И. Каримовнинг иқтисодий сиёсатини муттасил кузатиб борамиз ва чуқур ўрганиб чиққанмиз, бу сиёсатни оқилона деб ҳисоблаймиз деб жавоб беришди. Шунинг учун ҳам Ўзбекистонга моддий ва маънавий ёрдам беришни ўз бурчимиз деб ҳисоблаймиз. Шу билан бир қаторда улар қадимий улуғ ипак йўли мавжуд бўлгандан бери Чин давлати ва Туркистон билан савдо-сотиқ ва яхши қўшничилик муносабатлари бўлганини таъкидлаб ўтдилар.

Хитой ва Ўзбекистон иқтисодиёти соҳаси олимлари ўзаро алоқасини мустаҳкамлаш тўғрисидаги таклифни Чин давлатида кўзга кўринган катта университетлардан бири бўлган Шэньян университети 1991 йилнинг февраль ойида хат орқали маълум қилган эди. Биз сафаримизда ана шу университет билан шартнома имзоладик. Ушбу шартномада ЎзФА Иқтисодиёт институти ва Шэньян университети кадр тайёрлаш ва уларни қайта тайёрлаш, биргаликда илмий китоблар нашр қилиш, ўзаро аспирантлар алмашиш ҳамда Хитой ва Ўзбекистон билан биргаликда қуриладиган корхоналарнинг иқтисодий самарадорлигини аниқлаш ва бошқа бир қатор иқтисодий соҳаларда ҳамкорлик қилиш шартлашиб олинди.

ЎЗБЕКИСТОННИНГ ва унинг Президентининг Хитой давлатига бўлган ҳурматини қуйидаги мисолда ҳам кўриш мумкин. Бундан икки йил олдин Хитойда қора суякли товуқдан табиий ўтлар аралаштирган ҳолда машҳур бир дори кашф қилинган эди. Бу доринниг жигар, буйрак, уйқусизлик ва бошқа касалликларга даво эканлиги нафақат Хитойда, балки Америка Қўшма Штатлари, Япония ва Франция каби давлатларда ҳам синаб кўрилган. 1991 йилда Парижда бўлган ярмаркада бу доринниг харидоргирлиги шуни маълум қилдики, ҳақиқатан ҳам бу дори кўп дардларга даво экан.

Маълумки, Ўзбекистонда сариқ касаллигининг кенг тарқалганлигини ҳисобга олсак, бизнинг республикамизга бундай доринниг кераклиги исбот талаб қилмайди.

Ана шундай дорини ишлаб чиқарадиган биргаликдаги завод Хитой томонидан аввал Олма-ота шаҳрида қуриш кўзда тутилган эди. Лекин Пекиндаги ана шу заводнинг раҳбари Джо Бин Нонь сизнинг Президентингизнинг иқтисодий сиёсати менга ёқди, деб бу заводни Ўзбекистонда қуришни маъқул кўрганини билдирди. Шартномага асосан бу завод Тошкент вилоятининг «Ўзбекистон» жамоа хўжалигида қурилади, ҳар йили 10 миллион дона шифобахш дори чиқаради, унинг 60 фоизи республикамизда сотилади.

Профессор Дзи билан Хитой эришган ютуқлар сирлари устида фикр юритар эканмиз, у шундай бир фикрни айтди. Биз маъмурий-буйруқбозлик тизимини тўсатдан бузиб ташламадик, балки буйруқларнинг ўзини ўзгартирдик. Бозор иқтисодиётига ўтишда бу жуда муҳим аҳамиятга эга. Ягона қўмондонлик бўлмаса эски иқтисодий тизимдан янгисига талофатсиз ўтиб бўлмайди. Чунки бозор қонунлари ҳали тўла ҳаракат қилмайдиган бир даврда эски тизимни бузиб ташлаб бўлмайди. Маъмурий-буйруқбозлик тизимини бузиб ташлаш иқтисодиётни барбод қилиш билан баробар. Ўтиш даври сиёсати жуда мураккаб, деди профессор Дзи. Сиёсатда қилинган кичкина хато, албатта иқтисодиётда катта салбий оқибатга олиб келади. Сизларда ғоявий ислоҳот иқтисодий ислоҳотдан олдинроқ бошлаб юборилганлиги ҳамма балога сабабчи бўлди деди у ва ўз фикрини исбот қилиш учун биз **эски қўшиқ айтиб янги йўлдан бормоқдамиз,** сизлар эса **янги қўшиқ айтиб эски йўлдан бормоқдасизлар,** деди. Бироз сукут сақлагандан кейин эса, **албатта янги қўшиқ айтиб, янги йўлдан юришга нима етсин,** деб қўшиб қўйди. Чин халқи эришган иқтисодий муваффақият асосида одилона иш ҳақи сиёсати ҳам ётади. Хитойда товарлар нарх-навоси деярли эркин бўлишига қарамасдан иш ҳақи қатъий чегараланган. Иш ҳақи чегараси ишловчининг меҳнат унумдорлиги билан белгиланади. Агар меҳнат унумдорлиги ўн фоиз ортса, иш ҳақи етти ёки тўққиз фоиз ошади. Лекин ҳеч қачон иш ҳақининг ўсиш суръати меҳнат унумдорлигининг ўсиш суръатидан ортиб кетмайди. Бу бозор иқтисодиётининг муқаддас қонунларидан биридир. Уни бузиш, албатта, ялпи инқирозга олиб келади. Буни биз ҳозир ўз ҳаётимиз оқимида яққол кўриб турибмиз. Шулар ҳақида фикр алмашар эканмиз, профессор Дзи, йўқ бизда 1,2 миллиарддан ортиқ аҳоли ўзи ишлаб чиқаргандан кўпроқ ҳақ олса, унда биз тамоман хонавайрон бўламиз-ку, шунча аҳолини давлат хазинаси ҳисобига боқиб бўладими, деб кулиб қўйди.

Дарҳақиқат, ҳар бир хитойликка ёшлигиданоқ «агар сен қорним тўқ бўлсин десанг, эрталабдан то кечгача меҳнат қилишинг зарур. Фақат сенинг ўзинггина ўзингни боқишинг мумкин», деб уқтирилади. Шунинг учун бўлса керак, биз Хитойнинг на шимолида, на ғарбида ва на жанубида семиз ёки бесўнақай одамларни, маст ҳолда юрган ёки писта чақиб ўтирган кишиларни учратмадик. Кимга қараманг, у ҳаракатда, бугунги ва эртанги кун тирикчилиги ҳаракатида. Доимо ҳаракатда бўлиш, яъни меҳнат қилиш бу халққа асрлар давомида қон-қонига сингиб кетганга ўхшади. Бу миллатни яна бир хусусияти — бу уларнинг тартиб-интизомлилиги, доимо жамият ва давлат, тарих ва маданият қонунларига итоат этиш хусусияти бозор иқтисодиёти учун сув билан ҳаводек зарур.

Тайёрамиз буюк Чин юрти осмонига кўтарилганда биз пастга қарадик ва беҳосдан бу мамлакат кириб келаётган 3 минг йилликка сакрашга тайёрланаётган йўлбарс қиёфасини эслатди. Тайёрамиз булутлар ичига кириб борганда бизни ўз юртимиз ташвишлари қуршаб олди. ХХ асрнинг қолган етти йили ичида бизнинг халқимиз ҳам Чин халқи сингари 3 минг йилликка сакрашга шундай шайлана олармикин, деган фикр тафаккуримизни тўла қамраб олди.

Омон ҲИКМАТОВ,
Ўзбекистон Республикаси ФА Иқтисодиёт билимгоҳи директори, Ўзбекистон Республикаси ФА мухбир аъзоси, иқтисод фанлари доктори, профессор.

Раҳмон КАРИМОВ,
шу билимгоҳ директор муовини, иқтисод фанлари доктори, профессор.

Геннадий ЛЯН,
институт қошидаги илмий марказ директори, иқтисод фанлари доктори, профессор.

ИБРАТЛИ УМР

Саида Зуннунова қисқа умр кўрган бўлса-да, миллий адабиётимиз ривожига ўзига хос баракали ҳисса қўшган шоира, адиба ва драматург сифатида унутилмасдир. Унинг бетакрор қалами билан битилган юзлаб шеърлар, ҳикоялар, «Алла», «Руҳ билан суҳбат» достонлари, «Сўқмоқлар», «Олов», «Оламлар орасида» қиссалари, «Она», «Кўзлар» пьесалари адабиётимиз ҳазинасидан мустаҳкам ўрин олган. Халқимиз бу асарларни ҳамиша ардоқлаб ўқийди, улардан ўзига далда, маънавий мадад, сабоқ олади. Ғоятда халқчил тил билан ижод этилган бу шеъру достонлар, қиссалар, драмалар жонажон Ўзбекистонимиз мустақилликка эришган бугунги кунда ҳам яқиндагина қоғозга тушган асарлардай севиб ўқилмоқда.

Унутилмас шоиранинг замон, давр, халқ билан ҳамнафаслигини Ҳамза номидаги Ўзбек давлат академик драма театрида душанба куни ўтказилган хотира кечаси яна бир бор исботлади. Бу ерда Ўзбекистон Республикаси Адиблар иттифоқи ташаббуси билан Саида Зуннунованинг хотира кечаси уюштирилди. Унда иштирок этган таниқли халқ ёзувчилари ва шоирлари зални тўлдириб ўтирган адабиёт ихлосмандлари ҳузурида ажойиб инсон ва ижодкор ҳақидаги хотираларини сўзлаб бердилар. Ҳаёти, умри чинакамига ибратли ва мардона кечган шоиранинг юксак инсоний сифатлари, ижодий анъаналари бугунги куннинг ёш қаламкашларини тарбиялашда асқотаётганлигини таъкидладилар. Шоиранинг даъваткор сатрлари ҳамон халқимизни олға чорлаётганлигини, бадиий маданиятимизни янада ривожлантиришда муҳим роль ўйнаётганлигини фахр-ифтихор туйғулари билан гапирдилар.

Хотира кечасида қатнашган санъат усталари эса Саида Зуннунова шеърлари билан айтиладиган қўшиқларни куйладилар.

Ушбу суратда ижодда қаламдош, ҳаётда умрдош Саида Зуннунова ва Саид Аҳмад унутилмас кунларининг бир лаҳзаси муҳрланган.

С. МАҲКАМОВ олган сурат.

• Табиат ва қонунчилик

МАСЪУЛИЯТ БЎЛМАГАЧ

• Гарчи одамзод борлиқнинг бир бўлаги ҳисоблансада, табиат муҳофазаси ҳамиша унинг гарданида. Шу боис инсон заминда фақат ўзига ноз-неъмат етиштириш билан кифояланмай, атроф-муҳитни гўзал қилишга ва ундан ўзи ҳам баҳра олишга интилади. Зеро, бу нарса бизнинг юртда қонун йўли билан ҳам белгилаб қўйилган.

Бироқ об-ҳавонинг нотантилиги етмаганидек, баъзан ўзимиз ҳам табиатга шафқатсизларча муносабатда бўламиз. Ачинарлиси шундаки, шаҳардаги бу хил кайфият аста-секин қишлоқларга ҳам кўчаётир. Яқинда райондаги айрим хўжаликларда бу масала юзасидан текшириш ўтказганда бунга тўла ишонч ҳосил қилдик.

Мисол учун «Пролетарий» жамоа хўжалиги чорвачилик фермаси ва яқин ўртадаги қишлоқ орасида санитария ҳимоя зонаси йўқ. Ферма атрофида учта қабристон бор. Бу ерда сутнинг сифатлилигини таъминловчи шароит яратилмаган, Соғувчилар тиббиёт кўригидан ўтишмаган, улар сут соғишда ишлатиладиган шахсий гигиена воситалари билан таъминланмаган.

Чиқинди ферма орқасидаги чуқурга оқиб тушади. Чуқурнинг таги ва атрофи бетонлаштирилмаган. Бунинг устига у тўлиб кетган ва натижада нури ҳеч қандай тўсиқсиз зовурга, зовурдан эса Нарпай каналига оқиб тушаётир. Район табиатни муҳофаза қилиш қўмитаси томонидан бир неча бор огоҳлантирилишига қарамасдан хўжалик раҳбари Н. Гадоев сувни ифлослантиришнинг олдини олмаяпти.

Шунинг учун хўжалик раиси Н. Гадоев, зоотехник И. Каримов, ферма мудири Н. Назаровларга нисбатан маъмурий ҳуқуқбузарлик иши қўзғатилиб, табиатни муҳофаза қилиш район қўмитасига берилди.

Текшириш давомида Карл Маркс номли, Ленин номли, «Қорадарё», Мичурин номли жамоа хўжаликларида ҳам ана шундай камчиликлар борлиги аниқланди. Фермаларнинг деярли барчасида чиқинди нурилар эътиборсизлик туфайли ариқ ва завурларга оқиб тушаётир. Район табиатни муҳофаза қилиш қўмитаси томонидан бу хўжаликлар раҳбарларига ҳам тегишли чоралар қўлланилди.

Мен бу мисолни беҳуда келтирмадим. Ҳозир хўжаликларда чорвачилик фермалари кенгайтирилмоқда ва кўпайтирилмоқда. Шу боисдан яқин атрофдаги сув йўлларининг ифлосланиш хавфи кучаймоқда. Ваҳолонки, бу аҳволни ҳар куни кўраверип ўрганиб қолдик. Ана шунинг учун ҳам ҳозир табиат муҳофазаси қонунларининг бузилишига қарши курашни кучайтириш жуда муҳимдир. Зеро, бу иш барчамизнинг шарафли вазифамиздир.

З. ШАМСИЕВ,
Каттақўрғон район прокурори, биринчи тоифадаги ҳуқуқшунос.

• Спорт • Спорт • Спорт

ФУТБОЛ БАЙРАМИ

• БУГУН Швецияда чарм тўп усталарининг Оврўпо чемпионати бошланади.

Оврўпонинг энг кучли футбол жамоалари ўртасида тўққизинчи марта ўтказилаётган ўзига хос футбол байрами мухлисларда катта қизиқиш уйғотмоқда. 1960 йилда чемпионат баҳсларида илк марта қатнашиб, ажойиб ғалабани қўлга киритган собиқ Иттифоқнинг терма жамоаси бу сафар Мустақил давлатлар ҳамдўстлиги футболчиларидан таркиб топган ҳолда майдонга тушишни мўлжаллаб турибди. Маълумки, футболчиларимиз бундан 32 йил аввал Оврўпо чемпионатининг ҳал қилувчи баҳсида Югославия футболчиларини 2:1 ҳисобида мағлубиятга учратиб, ишқибозларни мамнун этишган эди. Шундан кейин мутахассислар назарига тушган бу терма жамоа яна уч маротаба Оврўпо биринчилигининг кумуш медалини қўлга киритди.

Йирик футбол анжуманининг солномасига назар ташлайдиган бўлсак, собиқ СССР терма жамоаси жами 63 та учрашув ўтказгани маълум бўлади. Футболчиларимиз 8 чемпионат мобайнида 36 ютуқ, 15 та дурранг натижа билан 12 марта имкониятни бой беришгани, тўплар нисбатини 107-51 тага етказиб, 87 очко тўплашгани кўзга ташланади. Бу сафарги футбол баҳсида МДҲ терма жамоаси иккинчи гуруҳдан ўрин олган Олмония, Голландия ва Шотландия терма жамоалари билан куч синашади. Зеро, бу жамоаларнинг ўтган йиллар мобайнида ажойиб ютуқларни қўлга киритишгани, совринли ўринларга даъвогарлик қилишгани мухлисларга аён. Демак, футболчиларимизни ўз гуруҳларида ғалабани таъминлаб, ҳал қилувчи баҳсларга йўлланма олишлари осон бўлади, деб кафолат бериш қийин.

Терма жамоамизга устозлик қилаётган Анатолий Бишовец бу йилги чемпионатда яхши ўйинлар кўрсатиб, мухлисларни қувонтиришга имкониятлар етарли эканидан андек хотиржам бўлсада, Швеция йўлидаги уринишларда иқтисодий танглиқлар бўлганидан «ноліб» турибди, холос. Биринчи учрашув Олмония терма жамоаси билан бўлади. Олмония футболчиларининг устози Б. Фогтс эса финалга чиқишни орзу қилмоқда. Унинг нияти дастлабки учрашувда МДҲ терма жамоаси устидан ғалаба қозониш. Начора ҳаммасини вақт кўрсатади.

Умуман учрашувларнинг барчаси муросасиз баҳсларга айланиши кутилмоқда. Футбол қироли Пеле эса Швеция чемпионатида Англия терма жамоаси ғолиблик қилади, деб башорат қилмоқда.

Электрон ҳисоблаш машиналари ёрдамида чемпионатнинг нима билан тугашини тахминий хомчўтга солиб кўрилди. Маълум бўлишича биринчи гуруҳда Швеция футболчилари ғалаба қозониб, иккинчи гуруҳни голландияликлар бошқарар экан. Гуруҳларда иккинчи ўринни эгаллаган Франция ва МДҲ футболчиларининг ҳам омадлари келиши кутиляпти. Шундай қилиб, ярим финалда Швеция — МДҲ учрашувида 0:2 ҳисоби қайд этилса, Голландия — Франция ўйини 4:2 бўлади. Ҳал қилувчи баҳсда Голландия — МДҲ футболчилари майдонга тушиб, ўйин 2:1 ҳисобида якунланади. Ҳар қалай олдиндан айтилган тахминларда жон бордек. Лекин, футбол тасодифларга бой бўлади. Шунинг учун ҳозирча футболчиларимизга омад тилайлик.

М. АНВАРОВ.

ЎЙИНЛАР ТАРТИБИ

• БИРИНЧИ ГУРУҲ

10 июнь. Швеция — Франция
11 июнь. Дания — Англия
14 июнь. Франция — Англия
14 июнь. Швеция — Дания
17 июнь. Швеция — Англия
17 июнь. Франция — Дания

• ИККИНЧИ ГУРУҲ

12 июнь. Голландия — Шотландия
12 июнь. МДҲ— Олмония
15 июнь. Шотландия — Олмония
15 июнь. Голландия — МДҲ
18 июнь. Голландия — Олмония
18 июнь. Шотландия — МДҲ

Ярим финал ўйинлари 21 — 22 июнь, финал эса 26 июнда бўлади.

«Ўзбекистон овози» рўзномасининг ЖАРЧИНОМАСИ

ЖАҲОНДА ПЕШҚАДАМ — "КАНОН" ФИРМАСИНИНГ АЪЛО СИФАТЛИ НУСХА КЎЧИРИШ МАШИНАЛАРИ ВА ФАКС АППАРАТЛАРИ

"Канон" фирмасининг нусха кўчириш машиналари ва факс аппаратлари ўзининг яхши сифати ва илғор фазилатлари туфайли бутун жаҳонда ардоқланмоқда. "Канон" фирмаси офислар учун алоҳида компакт моделлардан тортиб, то энг аъло хусусиятларга эга ва янада йирик ускуналаргача бўлган машиналар тўлиқ мажмуини таклиф этади. Бу ускуналар ишлатиш учун осон ва сифатли яратилган. Агарда Сиз офисингиз учун нусха кўчириш машиналари, факс аппаратлари, калькулятор ёки бошқа ускуналарни сотиболиш иштиёқида бўлсангиз — "Канон" фирмасининг дилерлари Сиз билан ишлашга тайёр.

КОПИРОВАЛЬНЫЕ МАШИНЫ **FC-2**

- 6 копий в минуту (А4)
- портативный, легкий (12,2 кг)
- обслуживание свободное—все в одном блоке
- автоматическая выдержка для получения четких копий

КОПИРОВАЛЬНЫЕ МАШИНЫ **NP-1215**

- 15 копий в минуту (А4), максимальный размер оригинала А3
- широкий зумм: 50—200%
- дизайн копировальной машины специально разработан для Вашего удобства
- панель управления расположена во фронтальной части копировальной машины

ФАКСИМИЛЬНЫЙ АППАРАТ **FAX-270S**

- передача и получение в размере А4
- особо высокое качество изображения
- модем исправления ошибок
- возможность связаться с 24 абонентами нажатием одной кнопки

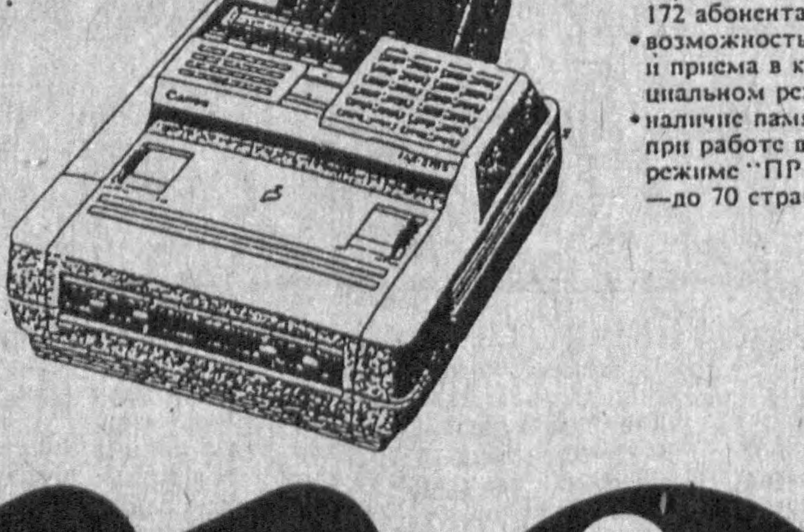

ФАКСИМИЛЬНЫЙ АППАРАТ **FAX-750**

- передача в размере А3, прием в размере А4
- передача в системе "релэй" 172 абонентам
- возможность передачи и приема в конфиденциальном режиме
- наличие памяти при работе в режиме "ПРИЕМ" —до 70 страниц

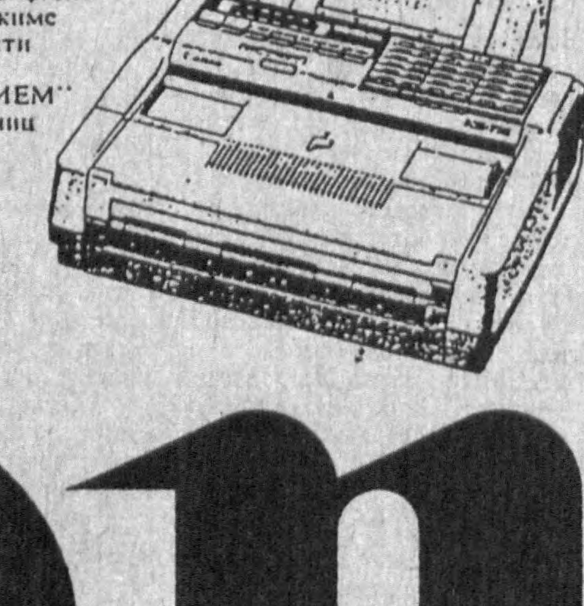

Canon

"Марубени корпорейшн (Япония),

Ўзбек-Рус Халқаро акционерлик жамияти **"Карвон"** *Савдо уйи ва* **"Қанот-Сервис"** *фирмаси*

1992 й. 15, 16, 17 июнда

"Canon inc" *фирмасининг офислар учун ускуналари (ўртача ва кичик қувватли машиналар туркуми) кўргазмасини ўтказади.*

Кўргазма "Тошкент" биржаси биносида бўлади.

Манзилгоҳ: Ўзбекистон кўчаси, 45-уй.

Алоқа телефонлари:
41-30-51,
45-81-55.

Бош муҳаррир Р. РАҲМОНОВ.

Рўзнома таҳрир ҳайъати: А. АБДУБАННОПОВ (бош муҳаррир ўринбосари), Ҳ. ИКРОМОВ, Н. М. МАЖИДОВ, С. МУҲАММАДЖОНОВ, М. Қ. МУҲСИМОВ (бош муҳаррир ўринбосари), Т. Н. НАЖМИДДИНОВ (бош муҳаррир ўринбосари), В. Т. ОДИЛОВ, М. Қ. ПИРМАТОВ, Р. Қ. ТУРСУНОВ, Я. ТУХТАЕВ, Ш. О. УБАЙДУЛЛАЕВ, М. ҲАЙРУЛЛАЕВ, Ж. ХОЛҚОСИМОВ, Э. С. ХУЖАЕВ (масъул котиб), М. ШЕРБУТАЕВ, О. ҲИКМАТОВ.

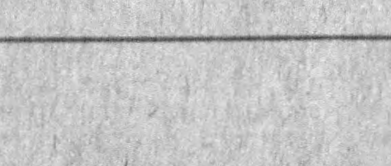

БИЗНИНГ МАНЗИЛГОҲИМИЗ: *700000, Тошкент–ГСП, Ленинград кўчаси, 32.*

БЎЛИМЛАР: муштарийлар фикрини ўрганиш ва хатлар — 33-21-43, 33-54-55, 32-53-16, 33-11-49, 32-54-06; ижтимоий адолат — 33-76-04, 32-53-15; партия турмуши, советлар ҳаёти ва мафкура — 33-34-69, 33-38-55, 32-53-97, 32-57-19, 32-54-18; саноат, қурилиш ва транспорт — 33-47-80, 32-53-14; деҳқончилик-саноат — 33-12-16, 33-07-20, 32-57-20; фан, маданият ва халқ таълими — 33-20-36, 32-54-35; адабиёт, санъат, тил ва публицистика — 33-12-56, 32-55-16; ички ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 33-14-24; 32-55-17; ахлоқ-одоб — 32-54-29; фельетонлар — 32-26-70, 32-54-27; безатиш — 32-57-22; ахборот-тижорат маркази — 32-53-20.

УЗ МУХБИРЛАРИМИЗ: Андижонда — 4-21-05, Бухорода — 3-96-12, Гулистонда — 2-63-48, Жиззахда — 3-31-86, Қаршида — 3-25-79, Наманганда — 6-54-11, Нукусда — 2-42-62, Самарқандда — 35-22-90, Тошкентда — 32-53-21, Урганчда — 6-72-60, Фарғонада — 4-88-25, Термизда — 2-23-01.

«Ўзбекистон овози» («Голос Узбекистана») —общественно-политическая газета Народно демократической партии Узбекистана.

• Йилига 256 марта чиқади.
386.914 нусхада чоп этилмоқда.

Буюртма № Г—182.

Нашр кўрсаткичи—64583. № 114.

Рўзнома офсет усулида А—2 форматида босилади. • Босишга топшириш вақти — 21.00. топширилди—22.00. Ўзбекистон Республикаси «Шарқ» нашриёт-матбаачилик концерни. 700000 Тошкент шаҳри, Ленинград кўчаси, 32. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12.